

European Union
Regional Policy

panorama

inforegio

31

Syysy 2009

Alueellinen vastaus

ilmastonmuutokseen

fi

PÄÄKIRJOITUS

Dirk Ahner

3

YLEISKATSAUS

Ilmastonmuutos: sopeutuminen tulevaan päästöjä vähentämällä

4-7

8-11

HAASTATTELU

Jeremy Rifkin – Chitra Nadarajah – Alain Hubert – Juergen Kropp

12-13

LAAJAA TOIMINTAA

Güssing: Kun vihreä unelma kannattaa

14-16

TOIMET PAIKAN PÄÄLLÄ

La Réunion: saari, jolla on tavoite

17

ONGELMAN RATKAISU

EAKR muuttuu: lisää energiasijoituksia rakennuksiin

18-19

YHTEINEN PERUSTA

Ilmastonmuutosta koskeva yhteistyö

20

LISÄTIETOJA

21

ALUEKYSYMYKSET

Aluepolitiikasta vastaavan uuden komission jäsenen, tohtori Pawel Sameckin, esittely

22-23

HANKKEIDEN SISÄLTÖ

Popakademie, Mannheim – centre for Nanohealth -keskus

24-25

VERKOTTUMINEN

Hyödyllistä viestintää

26

EDELLINEN NUMERO, SEURAAVA NUMERO

27

TÄRKEÄT PÄIVÄMÄÄRÄT

28

KERRO MIELIPITEESI

Valokuvat (sivut):

Kansi: Istockphoto

Sivut 4, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 19, 24, 25: © EC

Sivut 5, 10, 24, 25, 26: © Istockphoto

Sivu 9: © Rebecca McDonnell

Sivu 10: © International Polar Foundation, R. Robert

Sivu 11: © Juergen Kropp

Sivu 12: © EEE GmbH

Sivu 18: © JCR

Sivu 22: © HorstHamann / Popakademie

Sivu 23: © CNH

Toimittaja: Raphaël Goulet, Euroopan komissio, aluepolitiikan PO

Tämä lehti on painettu englanniksi, ranskaksi ja saksaksi kierrätyspaperille.

Se on saatavilla 21 kielellä osoitteessa http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_fi.htm

Tämän julkaisun mielipiteet ovat kirjoittajan omia eivätkä välttämättä heijasta Euroopan komission näkemyksiä.

Ilmastonmuutos: maailmanlaajuinen vaikutus, alueelliset seuraukset

Maapallomme tärkein haaste tällä hetkellä on ilmastonmuutoksen vaikutus. Se on maailmanlaajuinen uhka, jolla on monet eri kasvot. Meihin nyt ja vastaisuudessa vaikuttavat muutokset tulvista kuivuuteen vaihtelevat elinalueemme mukaan. Meidän on käsiteltävä tätä vaikutusta paikallisella tasolla. Samalla kun hallitukset kokoontuvat Kööpenhaminassa Yhdistyneiden Kansakuntien ilmastonmuutosta käsittelevään 15. konferenssiin päästöjen vähentämistä koskevien sopimusten tekemiseksi, alueet pyrkivät auttamaan ihmisiä sopeutumaan tuleviin väistämättömiin muutoksiin.

Taloustieteilijän ja ilmastonmuutokseen perehtyneen poliittisen neuvonantajan Jeremy Rifkinin mukaan aluekehitys on tässä yhteydessä olennaista, koska varoja kulutetaan nimenomaan alueellisesti. Haastattelimme Rifkiniä kuullaksemme, miten voisimme hänen mielestään edelleen vähentää päästöjä sekä kehittää hajautettuun – ei keskitettyyn – tuotantoon perustuvaa kolmatta teollista vallankumousta, jotta päästöt voitaisiin pitää turvallisella tasolla.

Tässä Panoraman numerossa tarkastellaan myös Euroopan aluekehitysrahaston äskettäisiä muutoksia, joiden ansiosta se voi nyt tukea energiatehokkaita asuinrakennuksia. Sen mukaan mitä jäsenvaltiot päättävät voisimme varata jopa 8 miljardia euroa tämän elintärkeän tavoitteen saavuttamiseksi.

Lämpötilan globaalien nousun vaikutukset tuntuvat jo nyt. Samalla kun lämpötilat vaihtelevat yhä enemmän ääriarjalta toiselle ja julkisen terveydenhuollon on kannettava helleaaltojen ja uusien tautien aiheuttamat kustannukset, nimenomaan aluepolitiikalla pystytään tukemaan riittävän joustavasti eurooppalaisia, joiden on sopeuduttava jatkuvasti kehittyvään tilanteeseen.

Dirk Ahner

Pääjohtaja, Euroopan komissio
Aluepolitiikan pääosasto

”...ilmastonmuutoksen vaikutukseen on puuttettava alueellisella tasolla”

ILMASTONMUUTOS: SOPEUTUMINEN TULEVAAN PÄÄSTÖJÄ VÄHENTÄMÄLLÄ

Haastatelluista eurooppalaisista 62 prosenttia oli sitä mieltä, että ilmastonmuutos on nykyisin maailman merkittävin haaste. Aluepolitiikan pääosasto ja Euroopan komissio kokonaisuudessaan suhtautuvat tähän uhkaan aivan yhtä vakavasti. EU on ottamassa käyttöön toimenpiteitä ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämiseksi ja päästötasojen alentamiseksi.

Panorama tarkastelee näitä toimenpiteitä, pohtii ilmastonmuutoksen seurauksia ja sitä, mitkä paikan päällä toteutettavat toimet voidaan yhdistää jo aiheutettujen päästöjen vaikutusten lieventämiseksi ja tulevien päästötasojen vähentämiseksi.

Energiaa muutokseen

Olemme tienhaarassa, jossa ohjenuora ”liiketoimintaa tavalliseen tapaan” ei yksinkertaisesti enää ole vaihtoehto. Meidän on löydettävä täysin uusia energian ja luonnonvarojen tuottoa, käyttöä ja varastointia koskevia ajattelutapoja. Ne ovat olennaisia ilmastonmuutoksen jarruttamiseksi ja entistä kestävämmän kehityksen edistämiseksi.

Tämä radikaali uudelleenarviointi voi myös tarjota EU:lle keinot nousta taloudellisesta lamasta kolmannen teollisen vallankumouksen eli aivan uudenlaisen energiajärjestelmän nopean kehityksen ansiosta.

Asiantuntijat suosittelevat massiivista siirtymistä vähähiiliseen talouteen: puhtaita sähköjärjestelmiä, huomattavasti alhaisempaa energiankulutusta ja laajempaa uusiutuvien energialähteiden käyttöä myös liikennejärjestelmien voimantuotossa. Kysymys on siis siitä, miten EU voi kääntää ilmastonmuutoksen haasteet mahdollisuudeksi?

Puhdasta energiaa taloutta piristämään

Uusiutuvien energialähteiden käytön suosiminen Euroopassa on jo nyt luonut alalle yli 300 000 työpaikkaa. EU pyrkii lieventämään taloudellista lamaa rohkaisemalla jäsenvaltioitaan investoimaan enemmän energiatehokkuuteen, puhtaisiin tekniikoihin, puhtaaseen liikenteeseen, energiayhteyksiin ja laajakaistaverkkoihin.

Koheesiopolitiikan nojalla myönnetystä rahoituksesta yli 65 prosenttia (230 miljardia euroa) on varattu sijoituksiin neljään ensisijaiseen painopistealueeseen: ihmisiin (työpaikkoihin), liiketoimintaan, infrastruktuuriin ja energiaan sekä tutkimukseen ja innovaatioon. Tämä painotus on olennaista, koska nämä ensisijaiset painopistealueet

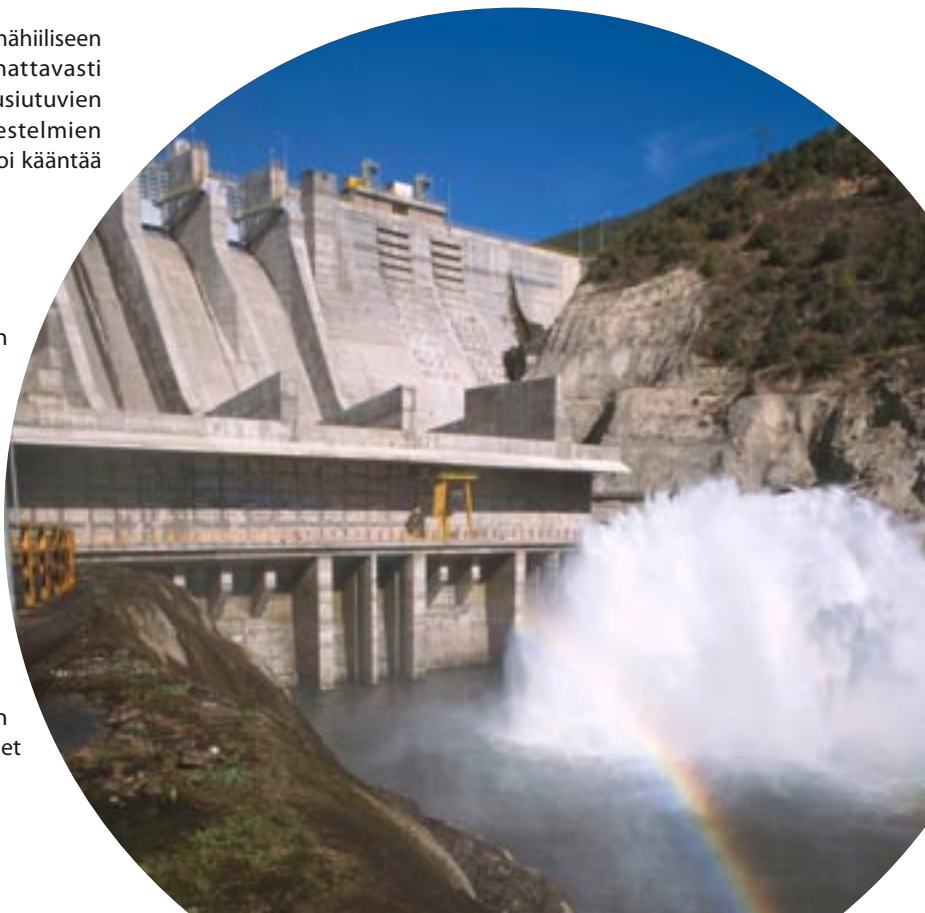
Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) muutettiin tämän vuoden toukokuussa sen tuen laajentamiseksi rakennusten energiasijoituksiin. Siihen sisältyvät nyt investoinnit energiatehokkuuteen ja uusiutuviin energialähteisiin asuntoalalla kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Tuen osuus voi olla jopa 4 prosenttia EAKR:n kokonaisavusta eli energiatehokkuuteen ja uusiutuviin energialähteisiin voidaan varata asuntoalalla jopa 8 miljardia euroa, jos jäsenvaltiot päättävät kohdistaa varat uudelleen näihin ensisijaisiin painopistealueisiin. (Katso lisätietoja sivulta 17.)

nopeuttavat elpymistä, parantavat kilpailukykyä ja auttavat unionia sopeutumaan vähähiiliseen talouteen.

On selvää, että uusiutuvat energialähteet, älykkäät sähköverkot, sähkö- ja vetyautot, akkuteknikka sekä energiatehokkaat tuotteet ja palvelut ovat seuraavien vuosikymmenten kasvualoja.

EU kehittyvien markkinoiden eturintamassa

EU pystyy ottamaan täyden hyödyn irti tästä siirtymäkaudesta, koska se on jo toiminut aktiivisesti uusiutuvien energialähteiden käyttöönotossa. EU:ssa sijaitsevat uusiutuvien energialähteiden johtavat yritykset ja se on eturintamassa vähähiilisissä tekniikoissa ja muissa tehostamiskeinoissa. Tämä tavoite on saavutettu pääasiassa tutkimuksella.

Äskettäisen strategisen teknologiasuunnitelman avulla pyritään koordinoimaan alan rahoitusta ja tutkimusta sen potentiaalın maksimoimiseksi. Eurooppalaiset teollisuusyritykset ja tutkijat pohtivat yhdessä kuutta eurooppalaista teollista aloitetta, jotka koskevat tuulivoimaa, aurinkoenergiaa, bioenergiaa, hiilen talteenottoa ja varastointia, älykkäitä sähköverkkoja ja ydinfissiota.

Euroopan taloudellisen elvyttämissuunnitelman yksi avaintavoitteista on energiatehokkuuden edistäminen ja vihreiden tuotteiden käyttöönotto. Suunnitelmassa painotetaan EU:n vastausta talouskriisiin, mikä johtaisi meidät luovaan tietopohjaiseen talouteen.

Koheesiopolitiikka sijoittaa 105 miljardia euroa seuraaviin aloihin:

- tutkimukseen, tekniikkaan ja ekoinnovaatioon, mukaan lukien pk-yritysten rahoitukseen (3 miljardia euroa),
- vähähiiliseen talouteen investoimalla kestävään liikenne- ja energia-alaan (48 miljardia euroa)
- sekä kaikkien EU:n jäsenvaltioiden tukemiseen, jotta ne voivat noudattaa ympäristölainsäädäntöä (54 miljardia euroa, josta 28 miljardia euroa on varattu jäte- ja vesihuoltoon).

Uuden vuosisadan energiantoimitus

Meidän ei tarvitse jumiutua meitä aikaisemmin rasittaneeseen energiariippuvuuteen. Unkarin Kistelekin kaupunki sai lähes 1,6 miljoonaa euroa (2004–2006) aluekehitysrahastosta maalämpöenergian hyödyntämiseksi. Sen ansiosta kahdeksaan julkiseen laitokseen toimitetaan saatavilla olevaa maalämpöenergiaa halvemmalla kuin kaasua. Hanke on myös hyvä esimerkki muille paikallisille hallituksille, jotka harkitsevat samantapaisten järjestelmien asentamista.

Järjestelmän toimintaa ei tarvitse juurikaan valvoa, ja vanhentunut kaasulämmitysjärjestelmä on voitu korvata edullisemmalla, ympäristöä säästävällä tekniikalla. Sen ansiosta lämpöä voidaan toimittaa asianomaisille laitoksille 10 prosenttia halvemmalla samalla kun alueen saastepäästöt ovat vähentyneet.

Brandenburgissa Saksassa aluerahoitusta on myönnetty lähes 8 miljoonaa euroa tehtaan rakentamiseksi Odersuniin. Aurinkokennoja valmistava yritys on toimitanut niitä muun muassa Pekingin olympiakylään. Yritys on erikoistunut kuparipiuhojen ohutkalvokennoihin. Se lisää suunnittelun ja sovelluksen vapautta, minkä ansiosta aurinkosähköä voidaan käyttää monipuolisemmin ja kehittää useampia aurinkovoimasovelluksia.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Vaikka onkin otettu jo käyttöön toimia ja rahoitusta kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, niitä on vapautunut ilmakehään jo niin paljon, että ne vaikuttavat merkittävästi ilmastoomme. Komissio esitti huhtikuussa 2009 ilmastonmuutokseen sopeutumista käsittelevän valkoisen kirjan. Siinä painotetaan tulevia toimia, joilla voidaan vähentää EU:n haavoittuvuutta ilmastonmuutoksen vaikutuksille. Koska monet vaikutukset ovat riippuvaisia paikallisesta maanmuodostuksesta, sopeutustoimenpiteitä on usein toteutettava kansallisesti tai alueellisesti.

EU:n haavoittuvimpia alueita ovat Etelä-Eurooppa, Välimeren alue sekä jotkut EU:n ja arktisen alueen ääri rajojen alueet. Tulvamaiden, jäävuorten, saarten ja rannikkoalueiden on myös vastattava erityisiin ongelmiin.

Aluepoliittinen rahoitus tuo yhteen ihmisiä ja organisaatioita, jotka eivät muuten työskentelisi yhdessä, mikä edistää rajat ylittävää, kansainvälistä ja alueiden välistä yhteistyötä. Ilmastonmuutoksen aiheuttamat tulvat, metsäpalot ja muut katastrofit eivät pysähdy rajoille. Aluepolitiikka voi tässä yhteydessä tuoda erityistä lisäarvoa.

Ilmastonmuutoksen ennustamisen ymmärtäminen

Oikeiden tietojen saaminen hyvin vakavien säätaapahtumien todennäköisestä vaikutuksesta on elintärkeää, jos haluamme valmistautua niiden seurauksiin. Onneksi tutkimus on aina vain kehittyneempää. Useimmiten viitataan seuraavaan kolmeen skenaarioon, jotka selitetään seuraavasti:

Skenaariossa A1 noudatetaan lähestymistapaa ”liiketoimintaa tavalliseen tapaan”, ja keskitytään jatkossakin nopeaan innovaatioon ja pääoman korkeaan tuottoon huolehtimatta sen enempää kestäväyydestä. Se on kaikkien pahin skenaario.

Skenaario B2 on päinvastainen. Tämä skenaario voisi toteutua, jos toteutamme puheet käytännössä ja todella saavutamme vähähiilisen ja kestävä yhteiskuntakulttuurin. Se on kaikkien parhain skenaario.

Useimmat eurooppalaiset tutkijat käyttävät skenaariota A2, jonka mukaan keskitytään edelleen vapaakauppaan mutta pyritään samalla kestävyteen. Se on keskitien skenaario.

Ainoana vaihtoehtona sopeutuminen

21. vuosisadan alussa näemme ensimmäistä kertaa, miten perustava ja kielteinen vaikutus maapallon luonnonvarojen käytöllämme on maapallon fyysisiin sykleihin: sen 6 miljardia asukasta vaikuttavat vesi-, typpi- ja happisykliin ja ennen kaikkea hiilisykliin.

Ilmastonmuutos koskettaa kaikkia ihmisiä ja myös eliölajeja, joiden kanssa jaamme maapallon. Seuraavassa on mainittu vain kolme tärkeää alaa, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa dramaattisesti, ja ne keinot, joiden avulla EU ja aluepolitiikka pyrkivät auttamaan eurooppalaisia sopeutumaan näihin vaikutuksiin:

••• VESI

Ilmastonmuutoksen ennustetaan vaikuttavan merkittävästi veden saatavuuteen kaikkialla Euroopassa: vedestä on yhä enemmän puutetta Etelä-Euroopassa ja tulvariski kasvaa suurimmassa osassa Eurooppaa.

Tähän mennessä ainakin 11 prosenttia Euroopan väestöstä ja 17 prosenttia sen alueesta on kärsinyt veden puutteesta. Äskettäiset kehityssuunnat osoittavat, että vettä on Euroopassa yhä vähemmän.

Tulvat ovat aiheuttaneet vuodesta 1998 alkaen Euroopassa noin 700 kuolemantapausta, noin puoli miljoonaa ihmistä on joutunut muuttamaan pois kotiseudultaan ja tulvista on seurannut vähintään 25 miljardin euron vakuutusmaksut. Rannikotulvien taloudelliseksi menetyksi on arvioitu 18 miljardia euroa merenpinnan noustessa 50 cm; ilmastonmuutokseen sopeutuminen voisi vähentää näitä vahinkoja huomattavasti, jopa 1 miljardiin euroon vuodessa.

Sopeutumisstrategiat ovat riippuvaisia kansallisten ja eurooppalaisten vesisääntöjen soveltamisaloista sekä siitä, miten vesihuolto pystytään sisällyttämään maanviljelyä ja energiaa ohjaavien toimien kaltaisiin muihin toimiin. Kaikissa vesi- ja aluesuunnittelupolitiikoissa on kehitettävä lyhyen aikavälin toimenpiteitä, ja EU tukee tiedonjakamista, yksityisen sektorin kannustamista ja julkisia investointeja.

Yksi esimerkki siitä, miten aluerahoituksella voidaan todella parantaa tilannetta paikan päällä, on Tonavan tulvariskiä käsittelevä kansainvälinen yhteistyöhanke, joka on osa Kaakkois-Euroopan eurooppalaista alueellista yhteistyöohjelmaa. Se tuo yhteen tiedemiehet, virkamiehet, kansalaisjärjestöt ja muut asiasta kiinnostuneet joen tulvamaita koskevan tulvariskikarttajärjestelmän kehittämiseksi. Tämä on selkeä esimerkki siitä, miten aluerahoituksella voidaan rohkaista kansainvälistä yhteistyötä. Hankkeen kokonaisbudjetti on 6,5 miljoonaa euroa, josta EAKR:n osuus on 5,1 miljoonaa euroa.

••• JULKINEN TERVEYDENHUOLTO

Ilmastonmuutos vaikuttaa julkiseen terveydenhuoltoon monin tavoin. Se johtuu monista tekijöistä, joita kaikkia pahentavat demografiset suuntaukset väestön ikääntyessä.

Ensiksikin kuumuuteen liittyvät kuolemantapaukset. Lämpötilojen kohotessa 2 °C kuolemantapausten määrä nousee kaksin- tai kolminkertaiseksi kaupunkialueilla. Jos jatkamme vapaakauppaa, mutta kiinnitämme myös huomiota kestävyteen, kuumuudesta johtuvat kuolemantapaukset lisääntyvät 100 000:lla vuosittain vuoteen 2100 mennessä. Kylmyydestä johtuvat kuolemantapaukset lisääntyvät 86 000:lla vuosittain.

Toinen tekijä on veden saatavuus ja laatu. Vuoteen 2070 mennessä vesistressistä saattaa kärsiä 16–44 miljoonaa ihmistä.

Kolmas tekijä ovat ravintoon tai tauteja kantaviin eläimiin liittyvät taudit alueilla, joissa niitä ei ole aikaisemmin esiintynyt. Taudit, jotka koskettavat yleensä Pohjois-Afrikan lämpimämpiä ilmastoja tai Euroopan eteläisiä osia, ovat nyt leviämässä myös muualle. Ensimmäiset havaittavat muutokset ihmisten terveydessä voivat hyvinkin johtua maantieteellisen etäisyyden (pituus- ja leveyspiirien) vaihteluista sekä tiettyjen tarttuvien tautien esiintymisestä tiettyinä vuodenaikoina, mukaan lukien hyönteisten levittämät taudit (esim. malaria ja keltakuume) ja ruoan välityksellä leviävät taudit (esim. salmonella), joita on runsaasti etenkin lämpimimpinä kuukausina.

Neljäs tekijä on terveydenhuoltoinfrastruktuurin laatu, joka ei ole yhtäläinen kaikkialla EU:ssa. Välimeren Euroopassa on vähiten sairaaläsänkyjä 2 000 asukasta kohti, ja kuitenkin ilmastonmuutokseen liittyvät terveysriskit koskettavat eniten juuri tätä aluetta.

••• METSÄPALOT

Espanja, Portugali, Ranska, Italia ja Kreikka kärsivät kaikki kesinä 2003 ja 2004 valtavista metsäpaloista. Kohonnut riski johtuu asutuksen hallitsemattomasta leviämisestä, huonosti ohjatusta maaseutukehityksestä, heikosti hoidetusta metsätaloudesta ja ympäristöllisesti arvokkaiden alueiden lisääntyneestä kävijämäärästä.

Jos tarkastelemme ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia eli kuumempia ja kuivempia kesiä on selvää, että tarvitsemme ehdottomasti alueiden biodiversiteetin parantamista sisältäviä sopeutumisstrategioita.

Metsäpalojen uhkaan sopeutuminen edellyttää myös tiedotusta kansalaisille. Yksi hanke, jolla on pyritty tiedottamaan asiasta kansalaisille ja tarkastelemaan palontorjuntatapoja, nimettiin osuvasti INCENDI-hankkeeksi. INCENDI-hankkeeseen myönnettiin yli 4 miljoonaa euroa

Mikä meitä odottaa?

Mallintamistulokset osoittavat, että Euroopan vuotuinen keskilämpötila nousee todennäköisesti enemmän kuin globaali keskilämpötila. Tämän vuosisadan loppuun mennessä Euroopan vuotuisen keskilämpötilan on arvioitu nousevan 2,5–5,5 °C skenaariossa A2 ja 1–4 °C skenaariossa B2. Lämpötilat saattavat laskea tai nousta joillain alueilla keskimääräistä enemmän.

Skenaariossa A2 lämpötila voi nousta joillain Euroopan alueilla vain 2 °C tai jopa yli 7 °C. Lämpötilan nousu koskettaa kaikkein vakavammin Etelä-Eurooppaa, jossa se voi nousta tasaisesti 3–7 °C. Kesä lämpötilat voivat olla vieläkin korkeampia. Pohjois-Euroopan lämpötilat voivat nousta alle 2 °C ja jopa 4 °C skenaarion ja alueen mukaan, ja lähinnä talvet ovat leudompia. Äärimmäiset lämpötilat vähentyvät talvella, mutta lisääntyvät kesällä.

aluekehitysrahastosta, ja se toi yhteen korkeasta paloriskistä kärsivät Euroopan Välimeren alueet metsäpaloja koskevien alueellisten toimien testaamiseksi ja tehostamiseksi sekä Välimeren aluetta koskevan tulevan politiikan perustan järjestämiseksi.

Monet Euroopan raja-alueista ovat sopineet rajat ylittävistä hätäsuunnitelmista sekä kalliiden palontorjunta- ja pelastuslaitteiden jakamisesta metsäpalojen tai tulvien tapauksessa. INTERREG-ohjelmalla ja eurooppalaisilla alueellisilla yhteistyöohjelmilla on ollut tässä prosessissa tärkeä katalysaattorin asema.

EU vähentää aktiivisesti päästöjä

Samalla kun meidän on käsiteltävä aikaisempien päästöjen vaikutuksia, meidän on nyt myös vähennettävä nykyisiä tasoja. Päästötasot ovat globaalin lämpenemisen ja edellä hahmotettujen kriisien vaikutusten lieventämisen avain.

Energia- ja ilmastonmuutospaketti osoittaa EU:n sitoutumisen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevien kunnianhimoisten tavoitteiden asettamiseen. Joulukuussa 2008 sovitun paketin mukaan EU sitoutuu vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään 20 prosentilla verrattuna vuoden 1990 tasoihin. Se lisää uusiutuvista energialähteistä saatavan energian osuutta nykyisestä 8 prosentista 20 prosenttiin sekä parantaa energiatehokkuustasoja 20 prosentilla. Energiankulutus vähenee siten 13 prosentilla verrattuna vuoteen 2006 – ja kaikki tämä vuoteen 2020 mennessä.

Sopimuksessa keskeistä on sen tunnustaminen, että energia- ja ilmastonmuutospolitiikkojen olisi käytävä käsi kädessä. Sopimuksessa painotetaan ilmastonmuutosta koskevaa "ratkaisevaa ja välitöntä toimintaa" sekä sitä, että "on elintärkeää saavuttaa strateginen tavoite maailman keskilämpötilan nousun rajoittamiseksi kahteen celsiusasteeseen teollistumista edeltäneen ajan keskilämpötilaan verrattuna".

Päästöjä koskevaa vuosien 2012–2020 lähestymistapaa on selvennetty uudessa ehdotuksessa, joka vahvistaa ja

tekee avoimemmaksi kauppajärjestelmää, jonka mukaan teollisuuden on hankittava CO₂-päästövähennyshyvytyksiä. Sen lisäksi on annettu uusi direktiivi uusiutuvista energialähteistä. Siinä tehdään laillisesti sitova tavoitteesta, jonka mukaan uusiutuvien energialähteiden käyttöosuuden on oltava EU:n energiavalikoimasta 20 prosenttia ja biokaasusta saatavan liikennepolttoaineen käyttöosuuden 10 prosenttia vuoteen 2020 mennessä.

Toimet paikan päällä

Päätöksentekijät raivaavat alalla tietä asettamalla tavoitteita, määrittämällä niiden saavuttamistavat ja rahoittamalla muutoksia, mutta tarvitaan perusteellinen muutos elintavoissa, jotta saadaan aikaan tarvittavat vähennykset.

Ihmiset kaikkialla Euroopassa ovat havahtuneet huomaamaan, että asiaan on puututtava nyt heti. Kaupunkisuunnittelijat ovat suunnitelleet "vihreitä kaupunkoja", joille on myönnetty Euroopan vihreän pääkaupungin palkinto. Ylpeiksi voittajiksi ovat selvinneet Tukholma, jonka tarkoituksena on poistaa fossiiliset polttoaineet kokonaan vuoteen 2050 mennessä, ja Hampuri, jonka tarkoituksena on vähentää päästöjään 80 prosentilla myös vuoteen 2050 mennessä.

Itä-Englannissa koko alueen kilpailukykyä ja työllisyyttä käsittelevän ohjelman ohjenuorana on "vähähiilinen talouskehitys". Alue on tunnustanut ohjelman mukanaan tuomat mahdollisuudet, jotta se voi olla suunnittelun ja innovaation eturintamassa. Ohjelma sisältää uusia tapoja vähentää päästöjä vähähiilisistä aloitteista puhtaasti tekniikan ja uusiutuvien energialähteiden alojen kannustamiseen. Alerahastoista on varattu ohjelmaan 73 miljoonaa euroa.

Kaupunginjohtajien sopimukseen perustuvan aloitteen (Covenant of Mayors) tarkoituksena on ylittää energiapaketissa asetetut kunnianhimoiset tavoitteet. 80 prosenttia väestöstä elää kaupungeissa, joissa kulutetaan jopa 80 prosenttia energiasta. Aloitteen mukaan paikallisviranomaisilla on keskeinen asema ilmastonmuutoksen lieventämisessä, ja se onkin ottanut pioneerikaupungeissa käyttöön konkreettisia hankkeita, joilla pyritään vähentämään päästöjä paremman energiatehokkuuden sekä puhtaamman energiantuotannon ja -käytön avulla.

Hankkeisiin osallistuvat kaupungit ovat hyväksyneet, että niitä valvotaan ja että niiden edistymisestä raportoidaan muille hankkeiden osallistujille. Kaupunkien viranomaiset pyrkivät siis Argentiinasta Ukrainaan muuttamaan kansalaistensa elintapoja.

JEREMY RIFKIN

EU:n neuvonantaja ja kolmatta teollista vallankumousta käsittelevän tärkeimpien yritysjohtajien liiton puheenjohtaja.

Jeremy Rifkin on Euroopan unionin neuvonantaja ja kouluttaa johtajia Wharton Schoolissa. Hän toimii myös kolmatta teollista vallankumousta käsittelevän tärkeimpien yritysjohtajien liiton puheenjohtajana. Tärkeimpien yritysjohtajien liitossa on 100 Pohjois-Amerikan ja Euroopan johtavan globaalin yrityksen toimitusjohtajaa. He ovat sitoutuneet edistämään kolmannen teollisen vallankumouksen neljää pilaria vastatakseen kolmeen haasteeseen, joita ovat maailmanlaajuinen taloudellinen elpyminen, energiaturvallisuus ja ilmastonmuutos.

”Ajattele globaalisti, toimi paikallisesti”: Mitä strategisia muutoksia viranomaisten on edistettävä nykyistä kestävämmän kehityksen varmistamiseksi rajallisten luonnonvarojen maailmassa?

Lause ”Ajattele globaalisti, toimi paikallisesti” ei ole koskaan ollut yhtä ajankohtainen. Meidän on vastattava kolmeen ennennäkemättömään haasteeseen: taloutemme perustana oleva toinen teollinen vallankumous on romahtamassa, fossiiliset polttoaineet ehtyvät ja ilmastonmuutoksen reaaliaikainen vaikutus maanviljelyyn merkitsee miljardia nälkäistä ihmistä. Luottokriisi on vain osoitus siitä, että nykyinen talousmalli ei ole kestävä. Lisätodisteena tästä on öljyn hinta: jos öljytynnyrin hinta nousee yli 147 dollarin, koko talous pysähtyy. Meillä on oltava uusi taloudellinen visio ja riittävän tehokas toimintasuunnitelma, jotta pystymme vastaamaan näihin kolmeen haasteeseen.

EU on sitoutunut hiilidioksidipäästöjen kunnianhimoisiin lieventämistavoitteisiin (400–450 tilavuusmiljoonasosaa). Se uskoo muun maailman tavoin, että lämpötilan nousu olisi tällöin noin 2 °C. Tavoite on kuitenkin uusien tietojen valossa hyvin optimistinen: tosiasiallisesti lämpötila nousee todennäköisesti jopa 6 °C, mikä merkitsee eliölajimme katoamista seuraavalla vuosisadalla.

Rakennukset ovat merkittävin hiilidioksidipäästöjen lähde. Tilanteen on muututtava, ja kaikkien rakennusten on pystyttävä tuottamaan oma energiansa. Maapallomme jokaisella neliömetrillä on jotain uusiutuvia energialähteitä, kuten aurinkoenergia, tuulivoima, maalämpö, jätteestä syntyvä lämpö, vuorovesivoima ja vesivoima. Nykyisen tekniikkamme ansiosta voimme nyt myös varastoida ylimääräisen energian jatkuvan toimituksen varmistamiseksi sekä hyödyntää Internetin ja siihen liitettyjen tietokoneiden muodostamaa hajautettua verkkojärjestelmää. Täysin hajautetun järjestelmän tiellä ei siis enää ole mitään esteitä.

Vallankumouksia syntyy, kun uusia energiamuotoja yhdistetään uusiin viestintätapoihin: kirjoitustaito kehittyi maanviljelyksen ja painotekniikka höyryvoiman keksimisen myötä, ja kun aloimme hyödyntää keskitettyjä energialähteitä – fossiilisia polttoaineita ja uraania – puhelimia ja faksilaitteita valmistavat suuret televiestintäyhtiöt kehittivät keskitettyjä viestintämuotoja.

Nykyisin käytössämme on Internet, ja ihmiset voivat todella ajatella globaalisti ja toimia paikallisesti. Miljardi ihmistä toimii paikallisesti, kun he ottavat yhteyttä toisella puolella maailmaa asuviin ystäviinsä. Tarkoituksena onkin nyt saavuttaa hajautetun viestintäjärjestelmän kanssa samanaikaisesti kehittyvä hajautettu energiajärjestelmä eli kolmas teollinen vallankumous. Se on ainoa keino päästä pois nykyisestä tilanteesta.

Mikä on mielestäsi tärkein nykyistä toimintatapaa koskeva globaali muutos?

Yksityistä liiketoimintaa on heti tuettava julkisin varoin uuden taloudellisen vision luomiseksi: meillä on oltava johdonmukainen toimintasuunnitelma energianjakelun uutta taloudellista infrastruktuuria varten.

Yrittäjien mahdollisuudet ovat mittavat. Uusien laitosten rakentaminen vetyvarastointitehtäisiin ja uusien 21. vuosisadan verkkojärjestelmien kehittäminen tarjoavat valtavasti työpaikkoja. Myös liikenneala tarvitsee työvoimaa johtavien autonvalmistajien tehdessä sopimuksia sähkötoimittajien kanssa vuoden 2014 kynnyksellä, kun markkinoille saapuvat ensimmäiset sähköautot. Auto tarvitsee vain kytkeä kotona sähköverkkoon, ladata siihen asuinrakennuksen tuottamaa energiaa ja se on käyttövalmis. Tien päällä autoon voi sitten ladata lisää muiden rakennusten tuottamaa energiaa. Älykäs jakelu, paikallinen tuotanto. Hajautettuun verkkojärjestelmään liitetyt miljardit pienet generaattorit tuottavat selvästi enemmän energiaa kuin vanhat kitisevät voimalat, jotka vievät meidät sukupuuton partaalle.

Kehittyvä maailma voi kerrankin olla tässä todellinen voittaja, koska aurinkovoima on usein käden ulottuvilla ja 30 % ihmisistä ei ole liittynyt mihinkään verkkoon, joten mitään uutta ei tarvitse kehittää. He pystyvätkin parhaiten edistämään pohjoisen ja etelän kumppanuutta hyödyntävää uutta, puhdasta tekniikkaa.

Onko aikamme vähissä?

En tiedä, etenemmekö tarpeeksi nopeasti. Ihmisten on ajateltava geopoliittisen mallin sijasta biosfäärisesti. Valistuksen aikakausi vaikutti suurimmassa osassa Eurooppaa aikana, jolloin siirryttiin keskiajasta teolliseen aikakauteen. Tarvitsemme nyt uutta filosofista perustaa. Viestintä- ja energiamallien samanaikainen muuttuminen herättää uuden tietoisuuden, ja Internetin aikakaudella varttuneille maailma on yhteenliittynyt paikka. Elämme maapallolla, jossa on syvästi jakautuneita sivilisaatioita: ainoa meitä kaikkia yhdistävä asia on biosfääri.

Tarvitsemme hybridityyppistä taloudellista visiota, joka perustuu 21. vuosisadan tietotekniikkajärjestelmiin. Hallitusten on sitouduttava tekemään tästä visiosta todellisuutta taloudellisilla investoinneilla yhteiskunnan sijoittaessa yhtäläisesti sosiaalista pääomaa. Kaikki tämä on aloitettava nyt heti.

CHITRA NADARAJAH

Hampshiren maakuntaneuvoston vastaava ympäristöviranomainen

Hampshiren maakuntaneuvoston vastaava ympäristöviranomainen Chitra Nadarajah toimi aikaisemmin SPACE-hankkeen projektipäällikkönä. Tämä hanke on osa viisivuotista uraauurtavaa INTERREG-hanketta, joka koskee aluesuunnittelua ja -sopeutumista.

“Ajattele globaalisti, toimi paikallisesti”: Mitä strategisia muutoksia viranomaisten on edistettävä entistä kestävämmän kehityksen varmistamiseksi rajallisten luonnonvarojen maailmassa?

Viranomaiset vastaavat aluesuunnittelusta sekä kansallisella että paikallisella tasolla. Aluesuunnittelulla on ratkaiseva asema kilpailevien vaatimusten yhdistämisessä maa- ja luonnonvarojemme hallinto- ja käyttötavasta. Näitä varoja rasittavat monet tekijät, kuten nopea talouskehitys, väestönkasvu ja viimeimpänä ilmastonmuutos. Meidän on sopeuduttava näihin muuttuviin olosuhteisiin nyt heti, jotta voimme valmistella mahdollisimman hyvin yhteiskunnallisia, taloudellisia ja ympäristöllisiä järjestelmiä ilmastonmuutoksen väistämättömiin vaikutuksiin. Sopeutuminen on olennaisinta paikallisella tasolla, ja siksi nimenomaan paikallisviranomaiset pystyvät hyvin toimimaan yhteisön johtajina sekä ohjaamaan ilmastonmuutospolitiikkaa ja toimintaa paikallisesti.

Aluesuunnittelun tärkeän merkityksen vuoksi ryhmä kansainvälisiä yhteistyökumppaneita on perustanut uraauurtavan viisivuotisen SPACE-hankkeen (European Spatial Planning: Adapting to Climate Events, Euroopan aluesuunnittelu: sääilmiöihin sopeutuminen), joka saa rahoitusta Luoteis-Eurooppaa koskevasta Euroopan komission INTERREG IIIB -ohjelmasta, SPACE-kumppanuudesta sekä yhteisöjen ja paikallisten hallitusten osastosta.

SPACE-hanke on vaikuttanut aluesuunnittelun filosofiaan ja käytäntöön suosittelemalla, miten ilmastonmuutokseen sopeutuminen voidaan sisällyttää aluesuunnittelutoimiin, -menettelyihin ja -käytäntöihin. Hankkeen lopullisessa strategiassa “Planning in a Changing Climate” (Suunnittelu muuttuvassa ilmastossa) annetaan 14 suositusta siitä, miten ilmastonmuutokseen sopeutuminen voidaan sisällyttää aluesuunnitteluun. Strategian kolme pääperiaatetta ovat seuraavat:

- Tehdä ilmastonmuutokseen sopeutumisesta aluesuunnittelun avaintavoite.
- Tarkastella suunnitelmaa pitkällä aikavälillä ymmärtämällä alueen ilmatoriskit.
- Yhdistää muutoksen ja riskien hallintaa koskevat näkökulmat sisällyttämällä sopeutuminen aluesuunnitteluun.

Mikä on mielestänne tärkein nykyistä toimintatapaa koskeva globaali muutos?

Vaikka sopeutuminen on olennainen osa ilmastonmuutokseen vastaamista, sopeutuminen ilmastonmuutokseen on yhä vaikeampaa ja kestävämpää vaikutusten pahentuessa. Siksi on tärkeää, että painotetaan ensisijassa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Ajaisinkin ensimmäiseksi läpi säännöksen, jolla tuetaan vähähiilisen tekniikan kehittämis- ja valtavirtaistamistoimia. Vähähiiliseen tekniikkaan ei pystytä siirtymään riittävän nopeasti ilman vahvaa hallituksen politiikkaa, johtajuutta, tukea ja rahoitusta ilmastonmuutoksen riskien lieventämiseksi. On myös epätodennäköistä, että vähähiiliset tekniikat ovat kaupallisesti elinkelpoisia tarvittavissa aikarajoissa ilman hallituksen toimenpiteitä.

Miten toimintatapojen muuttamisella voidaan mielestänne vastata ilmastonmuutokseen?

Toimintatapojen muuttamisella on olennainen asema ilmastonmuutokseen vastaamisessa, mutta sitä on rohkaista, tuettava ja säänneltävä. Esimerkiksi siirtymistä henkilöautojen käytöstä julkisiin kulkuvälineisiin on tuettava kunnollisella julkisella liikenneinfrastruktuurilla, joka on sekä kustannustehokas että toimiva (esimerkiksi hyvä maantieteellinen kattavuus, eri liikennemuotojen väliset hyvät yhteydet, aikaa säästävä, jne.). En myöskään usko, että toimintatapoja pystytään muuttamaan tarpeeksi ilman jonkinasteista rohkaisua ja sääntelyä, kuten verokannustimia ja -sakkoja sekä uusia hintarakenteita.

ALAIN HUBERT

International Polar Foundation -säätiön (IPF) perustaja ja puheenjohtaja sekä Etelämantereen Princess Elisabeth -asemahankkeen suunnittelija ja

”Ajattele globaalisti, toimi paikallisesti”: Mitä strategisia muutoksia viranomaisten on edistettävä entistä kestävämmän kehityksen varmistamiseksi rajallisten luonnonvarojen maailmassa?

Jotta toimia voidaan toteuttaa paikallisella tasolla, keskushallintoviranomaisten on ensinnäkin annettava enemmän valtaa, keinoja ja itsenäisyyttä alueille ja kaupungeille, koska niissä asuu suurin osa maailman asukkaista. Kaupungit ovat ehdottomasti etulinjassa kestävyuden edistämässä.

Energiankulutus ja -tuotanto ovat merkittäviä haasteita kehittyneen maailman kaupungeissa. Toisaalta kehittyneen maailman kaupunkien on mukauduttava nopeaan kaupunkikehitykseen, valvottava ilmansaastumista, tarjottava olennainen infrastruktuuri ja ratkaistava riittämätöntä puhtaanapitojärjestelmää koskeva ongelma.

Keskushallintoviranomaisten on tarjottava kaupunkien viranomaisille keinot saavuttaa tarkasti määritetyt tavoitteet seuraavalla vuosisadalla. Kehittyneen maailman asukkaiden, jotka ovat vastuussa suurimmasta osasta globaalia lämpenemistä, on ymmärrettävä, että toimien toteuttaminen tarkoittaa osallistumista uuteen taloudelliseen ja sosiaaliseen muutosvoimaan. Kehittyneiden maiden on toimittava ja tuettava kehitysmaita ilman, että kehitysmaiden odotetaan seuraavan samoilla jalanjäljillä.

Meidän on pidettävä mielessä, että globaalia, pitkäaikaista ratkaisua ei saada aikaan muuttamatta rajusti energiankulutustapojamme ja että tapoja voidaan muuttaa pitkällä aikavälillä vain koulutuksen ja myönteisen kampanjoinnin ansiosta, paikalliselta tasolta alkaen.

Jos voisitte tehdä tänään toimeenpanopäätöksen, mikä säännöksen ajaisitte ensimmäisenä läpi?

Jos Euroopan unioni haluaa toimia esimerkkinä, sen on vähennettävä kasviuonekaasupäästöjään 80 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Euroopalla on käytettävissään kaikki keinot vihreän teollisen vallankumouksen toteuttamiseksi saatavilla olevista tekniikoista julkiseen mielipiteeseen asti.

Näiden tavoitteiden saavuttaminen ei edellytä vain rajoja ja kaupankäyntiä vaan myös todellisia kannustimia ja jarruja, joita ei voida sivuuttaa: hiilidioksidipäästöjä on verotettava asteittain yhä kovemmin sekä samalla edistettävä ja kannustettava useampia vaihtoehtoisia aloitteita kohdennetuilla tutkimusapurahoilla ja kotitalousetuuksilla.

” Euroopalla on käytettävissään kaikki keinot vihreän teollisen vallankumouksen toteuttamiseksi nykyisistä tekniikoista julkiseen mielipiteeseen asti. ”

Tarvitsemme myös kannustimia investointien lisäämiseksi vihreään liiketoimintaan. Meidän on saatava institutionaaliset sijoittajat kiinnostumaan asiasta muutosten aikaan saamiseksi. Kyse ei ole siis vain yritysjohtajista – ja vaikka heillä olisikin visio ja halu toimia, heidän on myös tuotettava voittoa osakkeenomistajilleen.

Maaliskuussa 2009 otettiin käyttöön maailman ensimmäinen päästövapaa tutkimusasema, Etelämantereen Princess Elisabeth. Miksi International Polar Foundation -säätiölle (IPF) oli niin tärkeää edistää kestävää kehitystä kaukaisella Etelämantereella?

Napa-alueiden tutkimuksen avulla pystytään paremmin ymmärtämään maapallon ilmastojärjestelmää.

Tutkimusasema hyödyntää saatavilla olevaa vihreää tekniikkaa: uusiutuvia energialähteitä, passiivitalojen energiatehokasta tekniikkaa, täydellistä vedenpuhdistusjärjestelmää ja älykästä verkkoa energiankulutuksen pienentämiseksi ja nollapäästötavoitteiden saavuttamiseksi. Madridin pöytäkirjan mukaan minimoimme ympäristövaikutukset käyttämällä puhtaampaa energiaa, joka on puhtaampaa sekä meille että maapallolle.

Olemme osoittaneet tämän lähestymistavan ansiosta, että yhteiskuntiemme kunnianhimon, sitkeyden ja tietotaidon ansiosta pystymme yhdessä vastaamaan rakentavasti ilmastohaasteeseen. Jos voimme päästä nollapäästöihin Etelämantereen äärimmäisessä ilmastossa, sen pitäisi olla mahdollista myös missä tahansa muualla maailmassa.

Tohtori JUERGEN KROPP

30 tiedemiehestä koostuvan etelä-pohjoinen-ryhmän johtaja Potsdamin ilmastovaikutustutkimuksen instituutissa, joka pyrkii sovittamaan yhteen sopeutumisen, lieventämisen ja kestävä kehityksen.

“Ajattele globaalisti, toimi paikallisesti”: Mitä strategisia muutoksia viranomaisten on edistettävä entistä kestävämmän kehityksen varmistamiseksi rajallisten luonnonvarojen maailmassa?

Rehellisesti ja lyhyesti: tarvitsemme uudenlaista päätöksentekoa. Siihen on sisällyttävä strateginen ympäristöarviointi, jossa käsitellään poliittisten päätösten ja ilmastomuutoksen pitkän aikavälin näkökohtia sekä pohditaan asioita laajasti eksplisiittisten numeroiden sijasta.

Nykyinen päätöksentekotyö perustuu mitä ilmeisimmin eksplisiittisiin määrällisiin tuloksiin. Kun otetaan huomioon luonnon ja ympäristön monimutkaisuus on hyväksyttävä, että ennusteet voivat olla heikkoja ja hauraita.

Ilmastomuutos vaikeuttaa elinoloja monilla maailman alueilla. Haasteen laajuus näkyy selvästi yhdestä esimerkistä: viime jääkauden lopussa noin 18 000 vuotta sitten globaali keskilämpötila kohosi 8 °C 5 000 vuoden aikana. Nykyisin lämpötila voi nousta pahimmassa tapauksessa 5–6 °C pelkätään 100 vuodessa. Tämä muutos on ainakin 25 kertaa nopeampi kuin aikaisempi merkittävä lämpeneminen. Kysymys on siitä, pystyvätkö pitkälle erikoistuneet yhteiskuntamme, infrastruktuurimme, maanviljelyksemme tai ekosysteemimme vastaamaan näin nopean muutoksen kielteisiin vaikutuksiin. Meidän on ehdottomasti valmistauduttava tulevaan.

Jos voisitte tehdä tänään toimeenpanopäätöksen, minkä säännöksen ajaisitte ensimmäisenä läpi?

Ehdottaisin yleensäkin päätöksenteon organisoimista ja suunnittelun tehostamista. Nykyinen päätöksenteko on liian staattista, jotta sillä voitaisiin vastata kunnolla ilmastosta johtuviin katastrofeihin. Samoille riskialttiille alueille rakennetaan esimerkiksi asutuksia uudestaan, koska nykyisiä lainmukaisia kehityssuunnitelmia ei ole helppoa muuttaa. Tarvitsemekin uudenlaista ajattelua, kuten korvaavien vaihtoehtojen kehittämistä, jotta asutukset tai teollisuuslaitokset voidaan siirtää riskialttiilta alueilta turvallisemmille alueille.

Jos vastaisin energia-asioista, ottaisin ehdottomasti käyttöön siirtymästrategioita, joilla viitoitetaan tietä kestävään tuotantoon. Kaikille on oltava selvää, että tämän päivän päästöt ovat huomisen ongelma.

Jos vastaisin kehitysasioista haluaisin takeet siitä, että kehitysmailla on riittävä pääsy kestäviin tekniikoihin.

Jos vastaisin aluesuunnittelusta ehdottaisin infrastruktuuria, joka tukee tiedonjakamista ja -vaihtoa. Sidosryhmät kohtaavat usein ilmastomuutosta koskevia samantapaisia ongelmia, mutta ne eivät jaa kokemuksia ja tietoa. Tämä aiheuttaa tietojen kartoitus- ja tulkintakustannuksia. Niitä voitaisiin vähentää huomattavasti esimerkiksi Internet-foorumilla, joka tarjoaa helposti tulkittavia ja siirrettäviä tietoja.

Mitä toivotte ilmastohaasteelta seuraavalla vuosisadalla?

Varmastikin sitä, että pysymme alle 2 °C:n tavoitteessa ja voimme turvata kaikille turvalliset elinolot. Urakka ei ole helppo, vaikka noin 100 maata onkin hyväksynyt tavoitteen olla rikkomatta 2 °C:n lämpötilan nousurajaa 21. vuosisadan loppuun mennessä. Tavoitteen saavuttamiseen ei kuitenkaan jää paljon aikaa, koska meidän on ratkaistava monia asioita samanaikaisesti.

Instituutimme tiedemiehistä koostuva kansainvälinen tutkimusryhmä arvioi äskettäin, että 2 °C:n tavoitteessa pysyminen edellyttää kahta asiaa: meidän on vakiinnutettava päästöt vuonna 2010 ja sen jälkeen vähennettävä niitä 2 prosentilla vuosittain. Tämä tuntuu mahdolliselta, jos näin määrätään Kööpenhaminan konferenssissa – ja tätä todella toivon. Jos pystymme vakiinnuttamaan päästöt vasta noin vuonna 2020, 2 °C:n tavoitteessa pysyminen edellyttää 6 prosentin vähennystä vuosittain eli enemmän kuin yksi Kioton pöytäkirja vuodessa.

Kun otetaan huomioon eri maiden osuudet, on oikeudenmukaista tarkastella päästöjä asukasta kohti. Yksi yhdysvaltalainen aiheuttaa 24 tonnia hiilidioksidipäästöjä vuosittain, yksi kiinalainen vain 4 tonnia ja yksi eurooppalainen 10–12 tonnia, kun taas köyhimpien kehitysmaiden asukkaan osuus on vain 0,1 tonnia. Jos pysymme 2 °C:n tavoitteessa, yksi maailman asukas aiheuttaisi 2 tonnia hiilidioksidipäästöjä vuoteen 2050 mennessä. Numeroista näkyy missä toimintaa tarvitaan.

Odotan, että hallitukset kantavat vastuunsa näistä kysymyksistä ja että edistymme myöhemmin tänä vuonna järjestettävässä Kööpenhaminan huippukokouksessa. Se on välttämätöntä, sillä ihmiskunnalla ei ole muuta vaihtoehtoa.

”**Odotan hallitusten kantavan vastuunsa näistä asioista, joissa voidaan edistyä myöhemmin tänä vuonna pidettävässä Kööpenhaminan huippukokouksessa. Se on välttämätöntä, sillä ihmiskunnalla ei ole muuta vaihtoehtoa.**”

GÜSSING: KUN VIHREÄ UNELMA KANNATTA

Itävallan kaakkoisosissa sijaitseva Güssingin kaupunki on noussut 15 vuodessa taloudellisesta taantumasta sykkiväksi ja tulevaisuuteen kurkottavaksi kaupungiksi, jossa käytetään laajalti uusiutuvia energialähteitä. Kaupunki tuottaa nykyisin oman lämpönsä ja sähkönsä, ja ansaitsee lisätuloja myymällä mahdollisen ylijäämän. Vuonna 2005 kaupunki tienasi tästä 13 miljoonaa euroa. Huipputeknologia ja paikallisten viranomaisten, etenkin kaupunginjohtaja Peter Vadaszin, sitoutuminen asiaan on sysännyt muutosta eteenpäin ja tehnyt Güssingin nimestä kuuluisan ympäri maailmaa.

Uusiutuvia energialähteitä koskevat ohjelmat Güssingissä
Kesto 2000–2006

- EAKR:n tuki 15,8 miljoonaa euroa
- Osallistuvien organisaatioiden/viranomaisten tuki 20,9 miljoonaa euroa
- Kansallisten rahastojen tuki 5,1 miljoonaa euroa

Euroopan alueiden kestävästä kehityksestä edistävällä biomassaneuriarekisterillä (BEn) autetaan paikallisia yhteisöjä suunnittelemaan energiatoimituksiaan kestävästi paikallisesti saatavien biomassavarojen perusteella. Tämä hanke otettiin käyttöön ensimmäisenä neljällä mallialueella Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Puolassa, Saksassa ja Italiassa.

Make It Be -aloitteella tuetaan integroidun bioenergiaketjun kehittämistä Euroopassa. Painopisteenä on hyödyntää bioenergiaa mahdollisimman pitkälti.

Sen lisäksi, että se on käytännön esimerkki menestyksestä, Güssingin maine varmistaa EEE:lle nyt neuvonantajan aseman monissa eri verkostoissa ja kansainvälisissä hankkeissa. Seuraavassa esitetään tästä neljä tärkeintä esimerkkiä.

Uusiutuviin energialähteisiin perustuvan taloudellisen vahvuuden lisäksi alueella vierailee myös paljon ekoturisteja.

Vauhdin säilyttäminen paikallisesti

Miten ohjelmat toimivat?

Güssing kartoitti huolellisesti luonnonvaransa ja perusti uusiutuvia energialähteitä koskevan ohjelmansa runsaasti paikallisiin metsä- ja maanviljelyvarantoihin. Se toimi tutkimuksen ja kehityksen eturintamassa perustamalla vuonna 1996 uusiutuvia energialähteitä käsittelevän eurooppalaisen keskuksen (EEE, European Centre for Renewable Energy), jolla on nyt maailmanlaajuisesti tunnustettu maine tällä alalla. EEE koordinoi kaikkia energiatoimia Güssingin alueella sekä järjestää uusiutuvien energialähteiden alan luentoja ja koulutusta sekä kierroksia 10 kunnan ympäröimällä ekoenergiaseudulla.

Güssingin mallina on biomassaan perustuvien voimaloiden hajautettu verkosto. Ne tuottavat sähköä kaupunkiin sekä lämmittävät asuin- ja julkiset rakennukset.

Täydellinen riippuvuus paikallisista raaka-aineista takaa korkean lisäarvon paikallisille tuottajille sekä edistää kestävä metsänhoitoa.

Güssingin voimalaverkoston kokonaiskapasiteetti on 24 lämpömegawattia ja 4 sähkömegawattia, jotka tuottavat vuosittain noin 50 000 MWh lämpöä ja noin 30 000 MWh sähköä.

Güssingin malli voidaan aivan hyvin siirtää muihin maihin ja myös isommille alueille. Se on selkeä yhdistelmä paikallisia voimavaroja ja kestäviä, innovatiivisia tekniikoita. EEE:n johtaja Reinhard Koch esitteli tämän mallin äskettäin Yhdistyneiden Kansakuntien Wienin kokouksessa, ja hankkeesta on ollut kiinnostunut jopa Sri Lankan hallitus.

Viimeisen 15 vuoden aikainen menestystarina on innoittanut myös muita Itävallan alueita. Kaupungin yhtenä kunnianhimoisena tavoitteena on poistaa hiilipitoiset polttoaineet ja vähentää hiilidioksidipäästöjä 85 prosentilla vuoteen 2010 mennessä ympäröivällä 28 000 asukkaan alueella käyttämällä useampaa kymmentä biomassavoimalaa.

Güssingin malli on dynaaminen prosessi, jossa on aina uusia tavoitteita tietotaidon ja tehokkuuden lisäämiseksi. Kaupungin seuraavana haasteena on kehittää uusia agropolttoa neita, jotka eivät kilpaile ravinnontuotannon kanssa.

RENEWED-ohjelmassa on kyse bioenergia-alueiden eurooppalaisen verkon luomisesta. Paikalliset yhteisöt osallistuvat toteutettavuustutkimuksiin ja kehityshankkeisiin, joiden tarkoituksena on tiedottaa näiden polttoaineiden mahdollisuuksista kaikilla hallintotasolla.

Coach Bioenergie on osa INTERREG IVB -ohjelmaa. Tämän tammikuussa 2009 käynnistetyn hankkeen tarkoituksena on edistää biomassan kestävä käyttöä Keski-Euroopassa.

LA RÉUNION: SAARI, JOLLA ON TAVOITE

Ranskan Réunionin saarta pidetään yhä trooppisena – mutta uhanalaisena – paratiisina. Vaikka globaalien lämpenemisen vaikutukset tuntuvatkin täällä voimakkaasti, saaren asukkaat yrittävät vastata päättäväisesti tuleviin haasteisiin. He eivät seuraa tilannetta sivusta tai alistuneina vaan pyrkivät aktiivisesti uusiutuvien energialähteiden aikakauteen.

Panorama vierailee Réunionilla ja pohtii, onko saaren mahdollista saavuttaa tavoitteensa energiariippumattomuudesta vuoteen 2025 mennessä. Se tarkastelee myös saaren väitettä, jonka mukaan se on maailman johtava aurinkosähkön tuottaja. Väitteen alkuperänä on yhden miehen visio.

Unelmasta totta aluerahoituksella

Alain Orriols on asunut saarella 21 vuotta, ja pian saapumisensa jälkeen hän perusti oman sähköyrityksensä. Väestön lisääntyessä ja kaupallisen sektorin voimistuessa myös Orriolsin liiketoiminta kasvoi, ja hän laajensi pian yritystään, palkkasi lisää työntekijöitä ja teki yhä useampia sopimuksia. Eläkkeelle siirtymisen hämmöittäessä Orriolsilla oli uusi intohimo: uusiutuvat energialähteet. Hän myi yrityksensä ja sijoitti kaiken uudelleen innovatiiviseen hankkeeseen. "Aurinkosähkö tuntui hyvältä ajatukselta: meillä oli kattotilaa, auringonpaistetta ja sähköntarvetta. Ajattelin, että miksipä en yhdistäisi näitä kaikkia asioita", toteaa Orriols.

Hän koputti siis teollisuuslaitosten ovia kattotilan hankkimiseksi. Kaikki eivät heti olleet hankkeesta innostuneita, mutta hän jatkoi sinnikkäästi yrittämistä. Yksi haasteista hänestä oli pohtia tilannetta kaikilta kulmilta ja saada jotain aikaan.

Koska hän ei pystynyt hankkimaan riittävästi isoja kattotiloja, ajan mittaan myös ystävien, perheenjäsenten ja useiden varastojen katoille alkoi ilmestyä Orriolsin toimittamia aurinkopaneelleja, jotka hän asensi itse pienen tiiminsä kanssa. Koska hän oli sijoittanut kaikki uuteen intohimoiseen ideaansa, rahat alkoivat loppua ja hän esitteli ideansa yläportaalle Réunionin alueen presidentille Paul Vergesille.

Kaksi päivää myöhemmin hän sai rahoituksensa ja vuotta myöhemmin hän teki yhteistyösopimuksen ranskalaisen monikansallisen SIDEC-yhtiön kanssa. Hän voitti yhdessä yhtiön kanssa vuonna 2009

RegioStars Innovation -palkinnon aurinkosähköpaneeliasennuksesta, joka oli jonkin aikaa laajin Ranskan maaperällä. Paneelit tuottivat 999 kWc 13 000 m²:n pinta-alalla, mikä kattoi 750 saaren asuintalon kulutuksen.

Puhtaampi energia työllistää

Ala on työllistänyt saarella vuodesta 2000 alkaen yli 600 ihmistä. Kuten alueneuvoston puheenjohtaja Philippe Berne huomauttaa, se ei ehkä tunnu paljolta, mutta Ranskan kokoisen maan mittakaavassa se vastaa 50 000 työpaikkaa. "Se on luova tapa työllistää", hän selittää.

Berne ei ole samaa mieltä uusiutuvien energialähteiden kalleudesta vaan toteaa, että "Meidän on otettava huomioon laajempi asiayhteys eli alan luomat työpaikat ja talouskasvu, ja analysoitava tilannetta globaalisti. Kyse ei ole vain yhden kuivan taseen tarkastelemisesta." Hän uskoo saaren tietävän, mihin suuntaan sen on edettävä. "Ensisilmäyksellä käytäntö voi näyttää kalliimmalta, mutta se on tulevaisuutta," sanoo Berne.

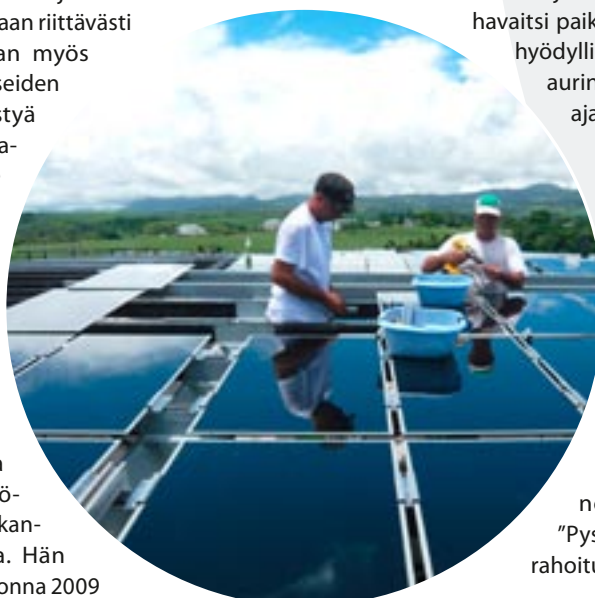
Maanmuodostuksen, ilmaston ja infrastruktuurin asettamat haasteet

Energiariippumattomuuteen pyrkiminen asettaa Réunionille omat erityiset haasteensa. Sähköä ei ole helppo kytkeä verkkoon rotkojen, vuorijonojen ja muiden alueen pinnanmuodostusten vuoksi. 80- ja 90-lukujen sähköasennukset olivat varsin vaatimattomia ja niistä hyötyivät vain jotkut perheet. Saarella esiintyy myös paljon pyörremyrskyjä, joten kaikkien katolle asennettavien laitteistojen on kestävä rajuja sääilmiöitä ja jopa 280 km/tunnissa puhaltavia tuulia, joten ne on vakuutettava täysin.

Operaattorit ja tekniset yhteistyökumppanit oppivat tuntemaan alan teknologian 1990-luvulla. Ne olivat myös motivoituneempia, kun yhä useammat tehtaat ja uudet teollisuudet rasittivat sähköverkkoa ja öljynhinta nousi. Tässä vaiheessa saari havaitsi paikallisten operaattoreiden ja asentajien hyödyllisyyden, koska ne olivat työskennelleet aurinkosähkön parissa jo vuosikymmenen ajan.

Niiden oli myös ratkaistava, miten ne voisivat valjastaa tuotetun sähkön. Ranskan valtion sähkötoimittaja EDF ei ollut valmis vastaanottamaan paikallisesti energiaa aurinkosähköstä verkkoon, hankintahintaa ei ollut kunnolla määritetty ja teknologiasta koitui paljon kuluja.

"Ilman veronhuojennusta ja eurooppalaista rahoitusta voisin rehellisesti myöntää, ettei tämä hanke olisi koskaan noussut maasta", toteaa Orriols. "Pystyimme verotoimenpiteiden ja EAKR:n rahoituksen avulla vähentämään asennusten

kustannuksia ja saamaan voittoa.” Joka vuosi asennetaan merkittäviä uusia laitteistoja, ja 10–15 megawattia tulee nyt aurinkosähkökennoista. Saatavilla oleva alue on valjastettu varsin lyhyessä ajassa, ja haasteena onkin nyt löytää uusia paikkoja kennojen asentamiseksi.

Miksi Réunion?

Saarella on paras mahdollinen motivaatio: globaalilta lämpenemiseltä suojautuminen. Asiantuntijat ovat samaa mieltä seuraavista asioista: Äärimmäiset sääilmiöt lisäävät pyörremyrskyjen määrää ja monet niistä ovat entistä rajumpia. ”Meidän on pohdittava veden poistamista ja tulvia”, selittää alueneuvoston puheenjohtaja Philippe Berne.

Meren lämpötilan ja -tason nousu ovat myös huonoja uutisia. Lämpötilan ei tarvitse nousta paljoakaan, kun korallit alkavat jo haalistua ja heikentyä. ”Koralliriuttojemme on oltava hyvässä kunnossa”, Berne jatkaa. Kyse ei ole vain biodiversiteetin tukemisesta vaan siitä, että jokaisen koralliriutan takana on ranta ja jokaisen rannan takana kylä. ”Jotta koralliriutat pysyisivät mahdollisimman hyvässä kunnossa, meidän on hallittava sekä tulva- että jäteveden poistamista”, toteaa Berne.

Kohoavat lämpötilat vaikuttavat myös maanviljelyyn. Käynnissä on testejä, joiden avulla pyritään määrittämään niiden kaikki vaikutukset sokeriviljelmiin.

Lopuksi on pohdittava myös tauteja. Vuosina 2005–2006 puhjenneeseen Chikungunya-tautiin, joka aiheuttaa jopa kuolemaan johtavaa kovaa nivelkipua, kuoli 1 722 ihmistä. Matemaattisten mallintamisten mukaan tautiin on saattanut sairastua 110 000 ihmistä. Berne pohtiikin, voisiko tämä olla yksi saaren ilmastonmuutoksen ensimmäisistä merkeistä – tautien ilmaantuminen uudelle seudulle, uudet taudit ja pahimpana kaikista ennustetut rankkasateet, jotka suosivat taudinlevittäjiä, kuten Chikungunya-taudin kantajaa *Aedes aegypti*-moskiittoja.

Analyysien perusteella 48 prosenttia Réunionin tuottamista kasvihuonekaasuista on peräisin perinteisestä sähköntuotannosta. Saaren asukkaat näkevät selvän yhteyden kasvihuonekaasupäästöjen ja nykyisten ongelmien – joiden kanssa heidän on kamppailtava myös tulevana vuosikymmeninä – välillä.

Berne katsoo, että myös muut tekijät edistävät uusiutuvista energialähteistä kumpuavaa erityshenkeä ja innovatiivisuutta. ”Olemme hyvin onnekkaita. Saamme eurooppalaista rahoitusta, jota jotkut naapurisaarista eivät voi saada”, hän toteaa. Yksi tulos tästä on opetuksen, koulutuksen ja tutkimuksen taso.

Hanke on tuottoisa 15 prosentin rahoituksen ja 30 prosentin verohuojennuksen ansiosta

EAKR tukee hanketta 750 000 eurolla

Kokonaisbudjetti: 5,5 miljoonaa euroa

Yliopistossa on 11 000 opiskelijaa ja saarella toimii useita ranskalaisia järjestöjä.

Toinen tekijä on suvaitsevainen ja monikulttuurinen ilmasto, jossa kaikki rodut ja uskonnot sekoittuvat vapaasti ja jouhevasti. ”Meillä on ainutlaatuinen asema”, sanoo Berne ja jatkaa ”tuntemme kuuluvamme suvaitsevaiseen ja monta uskontoa käsittävään kansaan, mikä on meille hyvin tärkeää. Yhteenkuulumisen tunne on täällä hyvin voimakas.”

Lopuksi saaren asukkaat ovat ylpeitä luonnonperinnöstään. Saarelle on perustettu merisuojealueita ja puistoja, ja saaren asukkaat tiedostavat kotoperäisten eliölaajien, joita joitain ei esiinny missään muualla, tärkeyden.

Kaikkien näiden tekijöiden ansiosta on loogista, että uusiutuvien energialähteiden käyttö on kasvanut Réunionilla räjähdysmäisesti. Tämä selittää myös sen, että saaren asukkaat haluavat edistyä asiassa vieläkin enemmän ja saavuttaa energiariippumattomuuden 15 vuoden kuluessa.

Tulevat toimet

SITAR-yhtiöllä on paljon kattotilaa, ja se on vuokrannut 13 000 m² Orriolsille. Verkkoon kytkettyä laitosta toimii 20 vuoden ajan. Monet yritykset haluavat oman osansa tästä kukoistavasta liiketoiminnasta, ja pelkästään merenrannalle asennetaan parhaillaan tuhansia aurinkopaneeleja.

Talous-, rahoitus- ja teollisuusministeriön teollisen kehityksen osaston johtaja Joël Dumont on asunut saarella 9 vuotta, ja hänellä on kiikarissa uusia asennuspaikkoja. ”Kaikkia paikkoja ei ole vielä hyödynnetty”, hän selittää.

Tällä hetkellä suurin osa paneeleista on asennettu teollisille, kaupallisille ja julkisille katoille. Jotkut paneeleista on asennettu kaatopaikoille, jotka ovat elinkaarensa päässä. Kaatopaikoille ei voida niiden epävakauden vuoksi rakentaa mitään yli 30 vuoteen, mutta aurinkosähköpaneelille ne tarjoavat kipeästi kaivattua pinta-alaa. Vanhojen kaatopaikkojen hyödyntämisen ansiosta voidaan välttää maanviljelysmaan tai rakentamiseen varatun maan käyttö.

Tulevaisuudessa paneeleja voidaan asentaa lentokentille, parkkialueille ja vihannesten viljelyyn käytetyille avoimille pelloille yhdessä maanviljelysmaan kanssa. Paneeleja voidaan asentaa käytettävissä oleville maa-alueille, ja niillä voi olla kaksinkertainen höyry sekä generaattoreiden suojana että kulkuväylien kattona.

Dumont tuo esille ongelman, joka vaivaa aurinko- ja tuulivoimaa edistävien mieliä eli energian varastoinnin. "Uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian tuotanto on rajallista, koska aurinko tai tuulimyllyt tuottavat energiaa vain, kun aurinko paistaa ja tuuli puhalttaa. Meidän on pystyttävä käsittelemään tätä ongelmaa."

Pyrkimyksenä onkin löytää voimantuottotapoja, joita voidaan hyödyntää silloin, kun ensisijaisia lähteitä ei ole saatavilla. Eräs Dumontin mielenkiintoinen idea on käyttää ylijäämävoimaa päivän aikana veden pumppaamiseksi tietyillä korkeuksilla säiliöön. Vesi voi siten virrata alas ja ylös turbiinin käyttämiseksi pari tuntia aamulla ja illalla, kun tarvitaan energiaa, mutta aurinkoa ei ole. Tämä olisi sopiva yhdistelmä aurinko- ja vesisähkövoimaa.

La Réunion edelläkävijänä aluerahoituksen ansiosta

Saari muodostaa täydellisen, elävän laboratorion. "Olemme pieni mikrokosmos. Saari voi edustaa laboratoriota, jossa tuloksia voidaan analysoida suhteellisen helposti", selittää Dumont. Saari soveltuu pienen kokonsa vuoksi erittäin hyvin pilottihankkeisiin. Toimivia sovelluksia voidaan sitten toistaa

muissa paikoissa, joissa on jotain saaren ominaispiirteistä. Dumontin toteamuksen mukaan saarella on siis oma asemansa tietotaidon viennissä. La Réunion työskentelee jo tiiviisti Islannin ja Havaijin kanssa. Dumont esittääkin selkeästi saaren päämäärän: "Haluamme olla esimerkinä muulle maapallolle."

AURINKOPANEELIEN SELITYKSET

Yksikiteiset aurinkopaneelit

Ensimmäinen ja laajimmin käytetty tyyppi ovat yksikiteiset aurinkopaneelit. Koska niitä tuotettiin ensin, ne ovat hallinneet aurinkopaneelimarkkinoita jo varsin pitkän aikaa. Ne ovat tyyppillisiä sinisenä kimaltelevia paneeleja, joiden pyöreät kennot on asetettu yhtenäiseen riviin ja jotka näkyvät kaikkiin suuntiin.

Yksikiteisten aurinkopaneelien tuotanto on usein kallista, koska yhden piikiteen valmistus on hyvin monimutkainen prosessi. Kuluttajat joutuvat siis maksamaan näistä paneeleista korkeampia hintoja.

Näiden aurinkosähköpaneelien etuna on, että ne vievät vähiten tilaa, joten ne soveltuvat hyvin ahtaisiin paikkoihin. Ja vaikka kennot ovat hyvin hauraita, niissä on jäykkä suojuus ja ne voivat kestää yli 25 vuotta.

Monikiteiset aurinkopaneelit

Toinen tyyppi ovat monikiteiset aurinkopaneelit. Näitä monikiteisiä aurinkomoduleja valmistetaan useiden piikiteiden muodostamasta suuresta lohkokosta. Se antaa niille mosaiikkimaisen tai karheen lasimaisen ulkonäön. Koska niitä ei valmisteta vain yhdestä piiharkosta, ne eivät ole aivan yhtä tehokkaita kuin yksikiteiset aurinkopaneelit, mutta ne ovat niitä halvempia.

Amorfiset aurinkopaneelit

Kolmas ja viimeinen tyyppi ovat amorfiset aurinkopaneelit, jotka tunnetaan paremmin ohutkalvoaurinkopaneeleina.

Ne ovat hyvin ohuita ja joustavia, mikä tekee niistä höyhenenkevyitä ja helppokäyttöisiä. Amorfisia aurinkopaneeleita valmistettiin ensin kiinnittämällä piimateriaali lasiin tai ruostumattomaan teräkseen, mikä teki siitä jäykkä. Jotta paneelit olisivat joustavia ja kestäviä, piä asetetaan nykyisin joustavan laminaattimateriaalin väliin. Sen ansiosta paneelit voidaan kiinnittää lähes mihin pintaan tahansa. Itse asiassa ohuet kalvopaneelit ovat niin monikäyttöisiä ja esteettisesti houkuttelevia, että niillä voidaan korvata kokonaan perinteiset kattolaatat tai teräskatto.

Etuna on myös, että niitä on kaikkein halvin valmistaa, koska ne vaativat vähiten piitä ja niiden tuotantoprosessi on yksinkertaisempi. Tämän ansiosta niiden voimantuoton wattimäärä tunnissa on kaikkein alhaisin.

Koska amorfiset aurinkopaneelit ovat hyvin ohuita, yksi- ja monikiteiset paneelit ovat niitä kuitenkin 40 prosenttia tehokkaampia muunnettaessa auringonsäteitä sähkövoimaksi.

EAKR MUUTTUU: LISÄÄ ENERGIASIJOITUKSIA RAKENNUKSIIN

Tässä Panoraman osassa vastataan lukijoiden ongelmiin ja kysymyksiin, jotka liittyvät hankkeita koskeviin käytännön asioihin. Myös muut kysymykset ovat tervetulleita. Voit lähettää sähköpostia osoitteeseen: regio-panorama@ec.europa.eu

Edullinen, helposti saatava ja luotettava energiantoimitus on olennaista koheesiopolitiikan tavoitteiden saavuttamisessa. Energiategokkuuden lisääminen ja uusiutuvien energialähteiden käyttö tuovat mukanaan yhteiskunnallisia, taloudellisia ja ympäristöllisiä etuja, ja ne olisivat sisällytettävä kaikkiin alueellisiin kehitysstrategioihin.

Koheesiopolitiikasta saatujen varojen ansiosta alueet voivat tukea eri toimia, kuten uusiutuvien energialähteiden tuotantoa ja jakelua, tutkimus- ja kehitystyötä, neuvontapalveluja sekä julkisten, kaupallisten ja teollisten rakennusten energiatehokkuutta. Poliitikalla on kuitenkin ollut viime aikoihin asti vain rajalliset toimintamahdollisuudet asuntoalalla.

Koheesiopolitiikan avainmekanismia eli Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) on osana äskettäin hyväksytyjä elpymistoimenpiteitä muutettu siten, että se voi myöntää enemmän tukea asuntoalan kestävään energiankäyttöön. Kaikki jäsenvaltiot voivat nyt investoida jopa 4 prosenttia kansallisesta EAKR-kokonaistuestaan asuntoalan energiatehokkuuteen ja uusiutuviin energialähteisiin. Kansalliset viranomaiset määrittävät asuntoalan tukielpoiset ryhmät, jotta toimenpiteillä tuetaan sosiaalista koheesiota.

Koheesiopolitiikan haasteena on nyt rohkaista jäsenvaltioita ja alueita valjastamaan täysimittaisesti nämä työpaikkoja lisäävät toimet ja energiasäästöt toteuttamalla tätä politiikkaa käytännössä.

Energiategokkaita rakennuksia edistävät EU:n toimet

Parhaillaan keskustellaan rakennusdirektiivin energiatehokkuuden perusteellisesta uudelleenmuokkaamisesta. Sen soveltamisalaa on laajennettu, jotta kaikki nykyiset rakennukset, joihin tehdään merkittäviä saneeraustöitä, täyttäsivät tietyt tehokkuustasot. Energiategokkuustodistuksista tulee myös todellisia asuntojen energiamerkkejä, jotka sisällytetään kaikkiin myynti- tai vuokramainoksiin.

Miksi on tärkeää rohkaista asuntoalan energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä?

Rakennusalan osuus EU:n lopullisesta energiankulutuksesta on noin 40 prosenttia ja EU:n hiilidioksidipäästöistä noin 36 prosenttia, kun asuinrakennusten osuus tästä on kaksi kolmasosaa.

Kestävän energiankäytön edistäminen rakennuslalla voi rohkaista sijoituksia ja innovaatiota, parantaa kilpailukykyä ja tukea työpaikkojen luomista. Koheesiopolitiikan toiminnan laajentaminen asuntoalalla tuo mukanaan kaikkia osapuolia hyödyttäviä mahdollisuuksia etenkin nykyisen talouskriisin aikana.

Koska sijoitustarpeet ovat valtavat ja rahoitus on rajallista, miten koheesiopolitiikkaa voidaan hyödyntää mahdollisimman hyvin?

Monissa julkisissa järjestelmissä voidaan säästää energiaa ja edistää uusiutuvien energialähteiden käyttöä. Rahoitus voi olla monenlaisia (esimerkiksi lainat, apurahat, verotukselliset toimenpiteet, osakkeet jne.).

Alueita kannustetaan kartoittamaan erilaisia vaihtoehtoja saatavilla olevien resurssien ja koheesiopolitiikan varojen vipuvaikutuksen lisäämiseksi.

Miten alueita voidaan tukea energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä tukevien julkisten järjestelmien uudelleenjärjestelyssä ja käyttöönotossa?

Alueet voivat hyödyntää teknisen tuen budjettiaan julkisten järjestelmien käyttöönottamiseksi. Alueiden olisi tarkasteltava sekä rahoituksen myöntämismekanismeja että teknisiä vaatimuksia, joilla taataan järjestelmistä koituvat konkreettiset energiasäästöt.

Monissa maissa on energiavirastoja ja neuvontakeskuksia, jotka voivat auttaa alueita asianmukaisten järjestelmien suunnittelussa.

EAKR:n tukemien, rakennusten kestävää energiankäyttöä edistävien järjestelmien menestystekijät

- Teknisen avun budjetin varmistaminen.** Tiedotusta, koulutusta ja energianeuvoja koskevan tehokkaan paketin sekä kokonaiskysyntämenetelmien kehittäminen.
- Järjestelmien räätälöinti ja asuntoalan tukielpoisten ryhmien määrittäminen.** Paikallisen yhteisön sekä markkinointitoimijoiden ja teollisuuden täysimittainen osallistuminen paikallisiin oloihin ja eri kohderyhmien tarpeisiin vastaamiseksi.
- Rahoitustekniikan mahdollisuuden kartoittaminen** – kartoittaa lainojen ja apurahojen yhdistelmää saatavilla olevien resurssien ja koheesiopolitiikan rahoituksen vipuvaikutuksen lisäämiseksi.
- Energiasäästöjen takaaminen** – todistusten ja sopimusehtojen sisällyttäminen energiasäästöjen valvomiseksi ja tarkistamiseksi energiatehokkuutta koskevan rakennusdirektiivin mukaisesti.
- Julkisten ja yksityisten synergioiden hyödyntäminen** – mahdollisuuksien kartoittaminen tärkeiden laitosten mukaan ottamiseksi ja kumppanuudet kansalaisyhteiskunnan ryhmien kanssa, mukaan lukien energiasäästöyritykset ja rahoituslaitokset.
- Uusiutuvia energialähteitä koskevan lisätuen rohkaiseminen** jäljellä olevien energiatarpeiden täyttämiseksi.

KOHEESIOPOLITIIKKA TUKEE KESTÄVÄÄ ENERGIAA: 2007–2013

Tuulienergia	788 miljoonaa euroa
Aurinkoenergia	1,1 miljardia euroa
Biomassa	1,8 miljardia euroa
Vesivoima, maalämpö ja muut	1,1 miljardia euroa
Energiategokkuus, yhteistuotanto, energiahuolto	4,2 miljardia euroa
Yhteensä	8,9 miljardia euroa

Tässä ei vielä näy muutetun EAKR:n vaikutusta, mikä todennäköisesti lisää asuntoalan toimia.

ILMASTONMUUTOSTA KOSKEVA YHTEISTYÖ

Samalla kun komissio keskittyy tulevien päästöjen vähentämistöimiin ja kehittää ohjelmia aikaisempien päästöjen vaikutusten käsittelemiseksi, sen työtä täydentävät monet organisaatiot ja yritykset. Niillä kaikilla on yhteinen päämäärä eli tulevan ekologisen jalanjälkemme pienentäminen.

Kööpenhaminan konferenssin kynnyksellä – Euroopan komission näkökulma

Koska ilmastonmuutos on hyvin laaja ongelma, useimmat komission pääosastot käsittelevät globaalin lämpenemisen tämänhetkisiä vaikutuksia sekä pyrkivät auttamaan jäsenvaltioita sopeutumaan tuleviin äärimmäisiin lämpötiloihin ja vähentämään päästöjä jo nyt.

Panorama keskusteli ympäristön pääosaston edustajan kanssa ja tiedusteli, mitkä ovat kriittisen nykytilanteen ensisijaiset painopistealueet, joita käsitellään Kööpenhaminassa joulukuussa järjestettävässä Yhdistyneiden Kansakuntien ilmastonmuutoskonferenssissa (COP15).

Kööpenhaminan konferenssi on erityisen tärkeä, koska siellä määritetään ilmastomuutoksen torjuntaa koskevat sitoumukset Kioton pöytäkirjan päättyessä vuonna 2012. Pöytäkirjan mukaan vain teollisuusmaiden on vähennettävä päästöjään ja vain keskimäärin 5,2 prosenttia alle 1990 tasojen vuoteen 2012 mennessä. Tämä vähennys ei riitä säilyttämään 2 °C:n lämpötilarajaa, joten uusi kansainvälinen sopimus on tarpeen mittavimpien ja globaalien päästövähennysten aikaansaamiseksi Kioton tavoitteiden umpeuduttua vuonna 2012.

Päästövähennyksiä koskevat EU:n konkreettiset ja lainmukaiset sitoumukset ovat antaneet sille alalla johtavan aseman maailmassa. Jäsenvaltiot sopivat yksimielisesti vuonna 2007 järjestetyssä Euroopan unionin keväthuippukokouksessa, että ne säätävät laeissa päästöjen vähentämisestä vuoteen 2020 mennessä 20 prosentilla verrattuna vuoteen 1990. Ne myös ilmaisivat halukkuutensa korottaa tämä määrä 30 prosenttiin, jos myös muut maat osallistuvat sopimukseen.

Euroopan unioni on antanut selkeitä ehdotuksia globaalin sopimuksen saavuttamiseksi ensin päästöjen vakauttamisesta ja sitten niiden vähentämisestä. Kolme painopistealuetta ovat seuraavat:

- Kehittyneiden maiden saavuttamat tavoitteet ja kehitysmaiden toteuttamat asianmukaiset toimet.
- Kehitysmaiden toimien rahoituksen käsittely (sekä kasvihuonekaasupäästöjen lieventämiseksi että ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi).
- Tehokkaiden globaalien hiilimarkkinoiden luominen.

Kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet 9,3 prosentilla 27 jäsenvaltion EU:ssa vuoteen 1990 verrattuna.

Euroopan komission mielestä yksi ratkaiseva tekijä on kehitysmailla, joilta odotetaan merkittävää osallistumista, annettavan tuen rahoitustapa. Kehitysmaiden on hidastettava päästövauhtiaan mahdollisimman nopeasti, ja vähennettävä sitten päästöjään absoluuttisesti vuosien 2020–2025 jälkeen. Jos tilanne säilyy nykyisen kaltaisena, kehitysmaiden osuus maailman päästöistä on puolet vuoteen 2020 mennessä.

Kehitysmaat voivat valita monista toimista, joissa hyödyt voittavat kustannukset. Ne voivat esimerkiksi lisätä energiatehokkuuttaan, edistää uusiutuvien energialähteiden käyttöä, parantaa paikallista ilmanlaatua tai ottaa talteen metaania halvoista energialähteistä, kuten kaatopaikoilta. Tällaisia toimia voidaan lujittaa jakamalla hyviä käytäntöjä toimien suunnittelussa ja teknologisessa yhteistyössä. EU jatkaa ja lisää yhteistyötoimia tällä alalla.

On selvä, että kehitysmaiden talouksia on tuettava näiden elintärkeiden muutosten toteuttamisessa. Euroopan komissio toivookin, että köyhimpiä maita autetaan mittavilla tukipaketeilla. Sen mielestä on ehdottomasti määritettävä, miten päästövähennykset rahoitetaan sekä miten paljon rahaa tarvitaan seuraaviksi kolmeksi vuodeksi ja sen jälkeen. Euroopan komission mukaan tästä voidaan päättää vain, kun toteutettavat toimet ovat tiedossa.

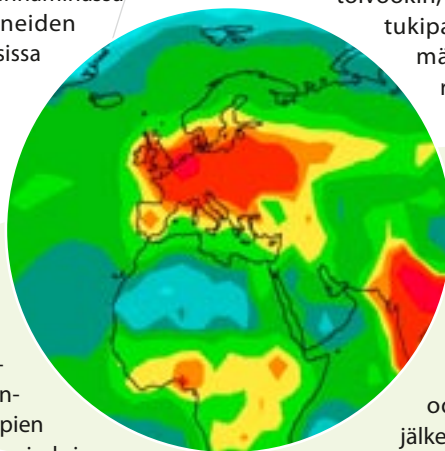
Tutkimuksella ja kehityksellä on myös tärkeä asema, jotta kehittyneet maat ja kehitysmaat voivat toimia yhteistyössä. Ilmastoa, energiaa ja liikennettä koskevaan tutkimukseen varatun EU:n talousarvion odotetaan kasvavan jälleen vuoden 2013 jälkeen, kuten on käynyt yhteisön tutkimuksen seitsemännen puiteohjelman kanssa.

Kun Euroopan komissiolta tiedustellaan suhtautuuko se tulevaan optimisesti, se huomauttaa, että vaikka meillä onkin varsin hyvät mahdollisuudet säilyttää keskilämpötilan nousu alle 2 °C:ssa, kasvihuonekaasupäästöjen on vähennettävä ennen vuotta 2020 ja sen jälkeen puolittettava vuoteen 2050 mennessä vuoteen 1990 verrattuna. Jos asiaan ei puututa, globaali keskilämpötila nousee todennäköisesti 4 °C:lla tällä vuosisadalla eikä tätä voida missään nimessä sallia.

Paljon riippuu siitä, mitä joulukuussa asiasta päätetään.

Luotettaviin tietoihin perustuvat päätökset

Koska panokset ovat näinkin korkeat, neuvottelujen on perustuttava yhtenäisiin ja luotettaviin tietoihin. Euroopan komission yhteisellä tutkimuskeskuksella (YTK) on tässä tärkeä asema. Keskuksen päämaja on Brysselissä, mutta sillä on sivutoimipaikkoja eri puolilla Eurooppaa, mukaan lukien Isprassa Italiassa ja Sevillassa Espanjassa. YTK sai alkunsa ydintutkimuksen

alkuaikoina, mutta sen toiminta-ala laajennettiin 1960-luvulla kattamaan monia muita asioita, kuten ympäristö ja talous.

Aikaisemman taustansa ansiosta YTK:n ilmastomuutosyksikkö pystyy siis hyvin kehittämään ja analysoimaan tuoreimpia tietokonemalleja sekä luomaan tarkkoja ilmastomuutoskennäriöitä. Saatuja tietoja käyttävät muun muassa Yhdistyneet Kansakunnat ja monet komission pääosastot. Yksikön edustaja tohtori Frank Dentener selvittää keskuksen tehtävää seuraavasti: ”Haluamme, että kaikilla päätöksentekijöillä ja neuvottelijoilla on pääsy samoihin tietoihin. Analysoimme ilmastomuutoksen mallintamisen tuloksia Yhdysvalloista Japaniin ja Kiinaan tietojen vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.”

Kööpenhaminan huippukokouksen aattona monet YTK:n laitoksista työskentelevät kiivaasti muun muassa energiankäyttöä ja maanviljelyä käsittelevien skenaarioiden kehittämiseksi. Niistä saadut ennusteet osoittavat, mitä on tehtävä päästötavoitteiden saavuttamiseksi, mitkä ovat tiettyjen ehdotusten hyvät ja huonot puolet ja miten kuorma voidaan jakaa eri maiden ja maailman alueiden kesken.

Ennusteissa käytetään apuna satelliittikuvia, tietokonemallintamista ja edistyneitä määrällisiä tietoanalyyssejä. Kun maailman johtajat sitten tapaavat Kööpenhaminassa, keskustelut perustuvat näin yhä enemmän YTK:n ilmastomuutosyksikön kaltaisiin riippumattomiin, avoimiin ja vertailukelpoisiin tietoihin. Kaikki porsaanreiät ja erot voidaan siten helpommin tunnistaa.

Kohti merituulivoimaa

Samalla kun päätöksentekijät päättävät maapallomme tulevaisuudesta, aluerahoituksella pyritään kaikin mahdollisimman tavoin muuttamaan tilannetta heti.

POWER-klusterihankkeessa keskitytään joihinkin merituulivoiman kehittämisen avainhaasteisiin Pohjanmeren alueella: sosiaaliseen hyväksyttävyyteen, yritysten yhteistyöhön ja taitojen kehittämiseen. Koska ilmastomuutosta pidetään yhä useammin ongelmana, jota on pystyttävä valvomaan, hankkeen katsotaan olevan alkusysäys öljy- ja kaasuteollisuuden siirtymiselle uusiutuvien energialähteiden käyttöön etenkin merituulialalla.

Hanke tuo yhteen eri sektorit konferensseihin ja messuille tiedotuksen ja yhteistyön lujittamiseksi. Hankkeessa toivotaan rahoitusta myös tutkimukseen, jossa tarkastellaan öljy- ja kaasuteollisuuden kokemuksia Pohjanmeren alueella. Erityistä

huomiota kiinnitetään Yhdistyneen kuningaskunnan, Norjan ja Tanskan öljy- ja kaasuteollisuuteen sekä pohditaan opittuja läksyjä ja konsepteja, joita voidaan siirtää merituuliteollisuuteen Tanskan, Saksan, Norjan ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistyökumppanialueilla.

Pitkän aikavälin saavutukset ja politiikan muotoilu

Hankkeesta on saatu myönteisiä tuloksia kaikissa siihen osallistuneissa maissa. Tämä kokemus vaikuttaa myös mahdollisesti kansalliseen ja kansainväliseen päätöksentekoon. Ison-Britannian hallitus on hyödyntänyt hankkeesta saatua kokemusta energia-alan valkoista kirjaa koskevassa kuulemisessaan, ja tähän kokemukseen on nojaututtu myös Saksan Erneuerbare-Energien-Gesetz -laissa (uusiutuvia energialähteitä koskeva laki).

POWER-klusterihankkeessa on työskennelty myös läheisessä yhteistyössä Baltian alueen BALTCOAST-hankkeen kanssa aluesuunnittelun tarkastelemiseksi. Tästä alasta on kovaa vauhtia tulossa merenkäytön hallinnan keskeinen asia. Hankkeessa on työskennelty myös yhteistyössä merialueiden koordinoitua käyttöä koskevassa kansainvälisessä kehityksessä, joka on kansainvälisen maankäytön rekisterin ja käyttöstrategian taustalla oleva käsite.

Kesto	01.07.2008–30.06.2011
Tukikelpoinen kokonaisbudjetti	5 miljoonaa euroa
EAKR:n tuki	2,3 miljoonaa euroa

Euroopan komission linkit

Aluepolitiikan pääosaston kotisivut

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Strateginen energiateknologiasuunnitelma

http://ec.europa.eu/energy/technology/set_plan/set_plan_en.htm

Euroopan vihreät pääkaupungit

http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/index_en.htm

EAKR:n säännös energiatehokkuutta koskevan muutoksen jälkeen

<http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=COD/2008/0245>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:126:0003:0004:EN:PDF>

http://www.greenovate-europe.eu/content/press_release

Ilmastonmuutosta käsittelevät EU:n linkit

http://ec.europa.eu/environment/climat/home_en.htm

<http://ec.europa.eu/environment/climat/campaign/index.htm>

http://ec.europa.eu/climateaction/index_fi.htm

Linkit tässä numerossa mainittuihin hankkeisiin/organisaatioihin

Taloustieteilijä Jeremy Rifkin selvittää kolmannen teollisen vallankumouksen käsitettä

<http://www.foet.org/lectures/lecture-hydrogen-economy.html>

<http://thirdindustrialrevolution.ning.com/>

Odersun – ohutkalvokennot

<http://www.odersun.de/index.php?lang=en>

INCENDI-hanke – metsäpalojen torjuminen

<http://www.interreg3c.net/pdfdata/3S0132R.pdf>

La Réunion, aurinkosähköstä ratkaisu energiaomavaraisuuteen

http://ec.europa.eu/environment/etap/inaction/showcases/france/415_en.html

Yhteinen tutkimuskeskus

<http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm>

ESPACE-hanke – Euroopan aluesuunnittelu: Sääilmiöihin sopeutuminen

<http://www.espace-project.org/>

POWER-klusterihanke

<http://www.power-cluster.net/>

Etelämantereen vähähiilinen tutkimusasema

www.antarcticstation.org

POWER-klusterihankkeen tiedotuslehtinen

<http://www.power-cluster.net/Newsandevents/POWERclusternewsletter/tabid/694/Default.aspx>

Pohjanmeren alueohjelma

<http://www.northsearegion.eu/ivb/home/>

Popakademie

<http://www.popakademie.de/index.php?id=1115>

Centre for NanoHealth, Swansean yliopisto

<http://www.swan.ac.uk/nanohealth/>

Musikpark Mannheim

<http://www.musikpark-mannheim.de/web09/>

Aikaisemmista jälkiarvioinneista saa tietoja osoitteesta:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/rado2_en.htm

Uusiutuvia energialähteitä käsittelevä eurooppalainen keskus

<http://www.eee-info.net/cms/>

Alueellisten toimien verkottumista edistävät järjestöt

<http://www.interreg4c.eu/>

<http://www.espon.eu/>

<http://urbact.eu/>

Muita hyödyllisiä linkkejä

Hauska vihreä verkottumis sivusto:

<http://www.play4climate.eu/index.php?lang=en>

Linkit seuraavan numeron tärkeimpiin sivustoihin

Aluepolitiikan PO:n tiedotusverkko

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm

UUDEN ALUEPOLITIIKASTA VASTAAVAN KOMISSIION JÄSENEEN, TOHTORI PAWEL SAMECKIN, ESITTELY

Tohtori Sameckilla on taloustieteen koulutus, ja hän on toiminut Puolan valtionpankin kansainvälisen osaston johtajana, jossa hän vastasi pankin ulkosuh-teista. Tohtori Samecki on toiminut myös Puolan vara-johtajana Maa- ja metsätalouden ministeriön ja hän on talous- ja rahoituskomitean (Ecofin) jäsen sekä Euroopan keskuspankin kansainvälisten suhteiden komitean jäsen.

Komission jäsenen lausumaa

”Euroopan aluepolitiikalla edistetään unionin tasapainoista kehitystä ja pyritään vähentämään sen alueiden välisiä sosioekonomisia eroja.

Toiminta on keskittynyt voimakkaasti EU:n vähiten kehittyneille alueille, ja sillä pyritään tehostamaan yhtenäismarkkinoiden

toimintaa ja mahdollistamaan se, että kansalaiset voivat asuinpaikastaan riippumatta hyötyä kaikista taloudellisen yhdentymisen eduista. Aluepolitiikan tarkoituksena on uudistaa infrastruktuuria, edistää innovaatiota sekä tukea pk-yrityksiä ja ”vihreää taloutta” Euroopan globaalin kilpailukyvyyn lisäämiseksi.

Aluepolitiikalla tuetaan myös alueiden kasvua ja työpaikkojen luomista hyödyntämällä mahdollisimman pitkälti niiden vahvuuksia ja mahdollisuuksia. Aluepolitiikalla on lisäksi avainasema todellisen talouden tukemisessa nykyisinä kriisi-aikoina.

Aluepolitiikasta vastaavana komission jäsenenä näen edessäni kaksi päätehtävää. Pysin ensinnäkin jatkamaan tämän politiikan yksinkertaistamista ja nopeuttamaan hankkeiden täytäntöönpanoa paikan päällä, jotta alueet saavat niistä pitkäaikaisia ja kestäviä etuja. Toiseksi valmistelen viiteasiakirjaa politiikan tulevista toimista edeltäjäni, komission jäsenen Danuta Hübnerin, käynnistämän keskustelun perusteella. Uskon vankasti, että tätä politiikkaa on kehitettävä edelleen, jotta EU:n alueet pystyvät vastaamaan nyt ja seuraavina vuosina esiin tuleviin haasteisiin”.

Jälkiarviointi

Vuosia 2000–2006 koskevan Euroopan koheesiopolitiikan jälkiarvioinnin ensimmäiset tulokset on nyt julkaistettu. Aluepolitiikan PO käynnisti vuonna 2007 EAKR:n arvioinnin, johon sisältyy 12 toisiinsa liittyvää työpakettia politiikan eri näkökohdista. Arvioinnin lopuksi tehdään yhteenveto, joka julkaistaan vuoden 2010 alussa. Piakkoin käynnistetään koheesiorahaston arviointi, jonka tulokset julkaistaan vuonna 2011.

Arviointien tarkoituksena on osoittaa politiikan vaikutukset ja ymmärtää, mikä toimii ja mikä ei ja miksi. Komissio, jäsenvaltiot, alueet ja muut sidosryhmät keskustelevat sitten tuloksista, jotta politiikkaa voidaan jatkossa parantaa.

Aluepolitiikan PO kutsui kesäkuussa 2009 kolmen työpaketin arvioijat esittämään päätelmänsä, jotka koskevat täytäntöönpanojärjestelmiä, EAKR:n vaikutusta sukupuoliin ja väestörakenteeseen sekä tärkeimpien hankkeiden tehokkuutta. Kuulemiseen osallistui jäsenvaltioiden ja akateemisen maailman edustajia. Tämä antoi alkusysäyksen keskustelulle, jota jatketaan ympäristöä, liikennettä ja URBAN-ohjelmia käsittelevillä avoimilla päivillä ja muilla tapahtumilla myöhemmin tänä vuonna.

Aluepolitiikasta vastaava parlamentin komitea

Aluepolitiikasta vastaavan parlamentin komitean uusien jäsenten nimet on nyt julkaistettu. Komitean puheenjohtajana toimii entinen aluepolitiikasta vastaavan pääosaston komission jäsen Danuta Hübner. Varapuheenjohtajia ovat: Georgios Stavrakakis, Markus Pieper, Feliz Hyusmenova ja Michail Tremopoulos.

Komitea vastaa sekä alue- että koheesiopolitiikasta ja erityisesti:

- Euroopan aluekehitysrahastosta, koheesiorahastosta ja muista unionin aluepolitiikan välineistä,
- muiden unionin toimien vaikutuksen arvioinnista taloudelliseen ja sosiaaliseen koheesioon,
- unionin rakenteellisten instrumenttien koordinoimista,
- syrjäisimmistä alueista ja saarista sekä rajat ylittävistä ja alueiden välisestä yhteistyöstä,
- yhteyksistä alueiden komiteaan, alueiden välisiin yhteistyöjärjestöihin sekä paikallisiin ja alueellisiin viranomaisiin.

Tuoreita uutisia... Jokaisessa Panoraman numerossa esitellään kaksi hanketta niiden johtajien näkökulmasta. Kerromme EAKR:n rahoittamien hankkeiden myötä- ja vastamäistä, ongelmista ja niiden ratkaisuista.

HANKE

1

TUTUSTUMINEN POPAKADEMIEEN

Mannheim ei ole kuuluisa vain 2 000 m²:n Musikparkistaan vaan siellä sijaitsee myös ainoa modernin musiikin BA-kursseja tarjoava saksalainen yliopisto, Popakademie, populaarimusiikin ja musiikkiteollisuuden yliopisto. Panorama vierailee tässä numerossa Popakademiassa, Musikparkin sisarhankkeessa.

Faktoja ja lukuja

EAKR:n tuki: 2,6 miljoonaa euroa
Kansallinen osarahoitus: 766 000 euroa

Mannheim, uudelleenajateltu kaupunki

Mannheimin oli ratkaistava seuraava ongelma: miten siirtyä teollisesta ydinalueesta kaupunkipohjaiseen moderniin ja elinkelpoiseen talouteen. Kaupunki päätti kaukokatseisesti panostaa musiikkiteollisuuteen, ja se on nyt sekä Musikparkin että Popakademien koti. Siirtyminen tehdastuotannosta musiikkiin oli nykyisen kaupunginjohtajan (ja silloisen kulttuurivastaavan) tohtori Kurzin ajatus.

Kaupunkilaiset innostuivat hankkeesta kovasti, sillä kuten Popakademien johtaja Udo Dahmen selittää: "Mannheim on aina ollut muusikkojen suosiossa ja joidenkin Saksan suurimpien musiikkitähkien kotipaikka." Kaupungin viranomaiset tunnustavat lahjakkuuden, suvaitsevaisuuden ja tekniikan merkityksen. Mannheimissa on lahjakkuutta ja suvaitsevaisuus näkyy tavalla, miten se on integroinut Saksan Berliinin jälkeen suurimman turkkilaisen maahanmuuttoväestön ja 160 erilaista kansallisuutta. Nyt onkin aika hioa tekniikkaa, ja tässä on Popakademiella ja siihen liittyneellä Musikpark-hankkeella tärkeä asema.

Popakademien kursseille on tungosta

Popakademieen tulee vuosittain 700 hakemusta, joista valitaan vain 200 parasta. "Haemme kaikkein lahjakkaimpia ja erityislaatuuisimpia ihmisiä", selittää Dahmen. Popteollisuus on epätavallinen ja yliopisto valitsee vain ne, joiden se katsoo pärjäävän tällä alalla.

Yliopiston tarjoamat kaksi kurssia selittävät sen suosion: music business -kursilla koulutetaan tapahtumien järjestäjiä ja levy-yhtiöiden johtajia sekä markkinoinnin ja artistien kehittäjiä. Saksan suurin levy-yhtiö Universal on siirtänyt koulutusohjelmansa Berliinistä Mannheimiin, ja yliopisto työskentelee myös yhdessä MTV:n, Sonyn ja AOL:n kanssa. Tarjolla on myös popmusiikin suunnittelukurssi niille, jotka haluavat mieluummin olla esityslavalla. Kurssin tarkoituksena on tukea artisteja heidän luovassa kehityksessään ja antaa heille myös samalla tukeva ote yritysmaailmaan: yksikään Popakademiassa opiskellut ei todennäköisesti joudu häikäilemättömien managereiden uhriksi. Lopuksi ajan hengen mukaisesti yliopistossa on myös mahdollisuus

suorittaa digitaalisen innovaatiohallinnon kurssi, joka antaa opiskelijoille digitaaliteollisuutta, henkistä omaisuutta ja verkkomarkkinointia koskevat perusteet. Tämä kurssi on osa liiketoimintaosastoa.

"Koska yliopistomme voi suunnitella vapaasti opinto-ohjelmansa, voimme olla joustavia ja pysyä ajan tasalla teollisuudessa, johon opiskelijoita valmennamme", selittää Dahmen.

Ja kolmen vuoden opiskelu kannattaa: kaksi opiskelijaa on kiertueella brittiläisen laulajan Sarah Brightmanin kanssa, toinen opiskelija on tehnyt Yhdysvaltain top 40 -listalle kivunneen miksauksen ja 90 prosenttia liiketoimintakurssilta juuri valmistuneista on saanut pysyvän työpaikan. Muusikkojen tilannetta on vaikeampi arvioida, mutta näyttää siltä, että 85 prosenttia heistä työskentelee valitsemallaan musiikkiteollisuuden alalla.

Popakademien johtaminen

Yliopiston suosio on kasvanut niin valtavasti, että pääraKEN- nukseen on tarkoitus lisätä kaksi muuta kerrosta täydennys- kurssien järjestämiseksi. "On selvää, että meidän on edettävä tähän suuntaan", Dahmen selittää.

Dahmen vakuuttaa, että akatemiaa ei olisi voitu perustaa ilman Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tukea. Yliopiston pääraKEN- nukseen saatiin avustusta 1,7 miljoonaa euroa ja toinen rakennus on juuri saanut lähes miljoonan euron tuen EAKR:lta. Näiden rakennusten lisäksi yliopistolla on 2 500 m²:n tilat, joissa sijaitsevat harjoitteluhuoneet ja uusinta tekniikkaa hyödyntävät äänitysstudiot. "Yksityinen sijoittaja ei investoisi yliopistoon näin paljon, ja kuitenkin yliopiston on investoitava myös tutkimukseen. Laitteistojen ja tilojen laatu on hyvin tärkeää", selittää Dahmen.

Akatemia on yksityisen ja julkisen kumppanuuden tulos: kaupunki omistaa sitä 75 prosenttia ja lopun omistavat erilaiset yritykset. Yksi sponsoreista on BASF. "Meillä on tähän yhtiöön tiiviit yhteydet. Yhtiössä on 32 000 työntekijää, ja olemme aina pitäneet tärkeänä sijoittamista näihin työntekijöihin. Kyse on useimmiten kulttuuritoimista, mukaan lukien konserteista," selittää Dahmen.

Vaikka tietynasteinen tuki onkin taannut hankkeen onnistumisen, Dahmen on yhtä varma siitä, että eurooppalaisen rahoituksen hakemusmenettelyä voitaisiin yksinkertaistaa. "Minun on pitänyt palkata toimistotyöntekijöitä huolehtimaan pelkästä paperityöstä", hän toteaa. Ja samalla kun paperikasa voi kohota hyvinkin korkeaksi, voi olla todella kiven takana saada hanke mah- tumaan EU:n asettamiin rahoitusraameihin. "Toisinaan emme voi vain antaa hankkeen puhua puolestaan. Koska kyse on epätavallisista hankkeista, joudun ehkä usein sen vuoksi muokkaamaan niiden toimintatapoja olemassa olevien kriteereiden perusteella."

Huipputekniikkaa edustava rakennus on nyt hyväksytty

CNH:n huipputekniikkaa edustavan toimipaikan rakennustyöt aloitetaan myöhemmin tänä vuonna heinäkuussa. Biotieteen laitokseen investoidaan 34 miljoonaa euroa, joista 14,8 miljoonaa euroa on saatu Euroopan aluekehityksen lähentymisrahastosta. Panoraman säännöllinen yhteyshenkilö ja toimeenpanokomitean jäsen tohtori Tim Clappole laskee ahkerasti numeroita. "On upeaa viimeinkin edetä asiassa ja tietää, että seuraava vaihe on turvattu", hän selittää. "Meidän on nyt oltava varmoja teknistä tiedoista ja siitä, miten pysymme parhaiten budjetissa".

Rakennus on vasta paperilla, eikä tuuletuskanavien tarkasta määrästä ja lattiapinta-alan neliömäärän jakautumisesta ole vielä keskusteltu. Koska rakennuksesta tulee pian arkkitehtien konseptin kautta rakentajien todellisuutta, jokaisella tuuletuskanavalla on nyt merkitystä ja huoneiden tarkka koko on olennainen. "Tiedän tapauksia, joissa suurista teollisuuslaitoksista on tehty liian pieniä, jotta niihin voitaisiin sijoittaa kaikki tarvittavat laitteistot", Clappole toteaa.

Nyt kun CNH:lla on selkeämpi idea kaikesta tarvittavasta, tekniset tiedot ovat hieman muuttuneet. Suuremmat puhdistilat ja lisätuuletukset voivat nostaa hintoja ylöspäin, ja Clappole taistelee tarjousten kanssa. "Jotkin tarjoukset voivat olla jopa 30 prosenttia halvempia kuin kalleimmat tarjoukset, mutta myös mahdolliset piilevät kustannukset on otettava huomioon. Siten paperilla halvemmalla näyttävä vaihtoehto voikin osoittautua kalliimmaksi pitkällä aikavälillä."

Seuraavat kaksi vuotta tulevat olemaan vaativia, mutta lopulta yliopisto voi harjoittaa biotiedettä keskuksessa, jollaista ei ole missään muualla Euroopassa.

Vanha budjetti ja uudet rahoitukset – avustusten tarkistaminen

Kun rahoituksen myöntämisestä kuluu kaksi vuotta sen saamiseen, voi olla varma yhdestä asiasta eli siitä, että laskelmat ovat vanhentuneita ja että budjettia on tarkistettava. "Kyse on laitteistojen sopeuttamisesta tuloksiin", hän selittää. Clappole vastaa tiettyjen yritysten tukemisesta ja tiettyjen tuotteiden luomisesta. Hän pyrkii siihen, että laitteistot vastaisivat ensisijassa näitä päämääriä.

Yksi erittäin mieluinen yllätys oli, että jotkut tarvittavat laitteistojen osat löytyivät Ebay-sivustolta. "Koska kyse on huutokaupasta, noudatamme EU:n sääntöjä ja voimme hankkia kelpoisia laitteistoja hyvin halvalla." Vaikka tähän lisätään myös korjauskustannukset, nämä laitteistot ovat silti halvempia kuin uudet. "Nykyisessä taloudellisessa ilmapiirissä erikoistuneet piisulattamat kaatuvat tai ne siirtyvät uusiin prosesseihin, joten saataville tulee hämmästyttäviä osia", selittää Clappole. Hetkellä, jolloin hän yrittää kuumeisesti vähentää kuluja budjetissa

CNH tuo yhteen akateemisen maailman, yksityisen sektorin ja kansallisen terveydenhuollon. Sen tarkoituksena on soveltaa nanoteknologiaa tautien havaitsemiseen ja asianmukaisen hoidon määrittämiseen.

Faktoja ja lukuja

Centre for NanoHealth -keskukseen on investoitu lähentymistavoitteen nojalla vähän yli 21 miljoonaa euroa. Rahoitus alkoi vuonna 2009, ja se jatkuu viisi vuotta.

pysymiseksi, tämä odottamaton materiaali lähde on erittäin tervetullut.

Vaikka rahoituspuoli olisikin jo kunnossa, oikeiden työntekijöiden löytäminen tiimiin ei ole koskaan helppoa. Elektroniikka-alan muovipainatukseen perehtyneiden henkilöiden löytäminen voi osoittautua todelliseksi haasteeksi. Kykyjenetsijät ovat löytäneet hankkeeseen muutaman työntekijän, mutta siihen kaivataan yhä lisää työntekijöitä Yhdysvalloista ja muualta. Kuten Clappole itse asiasta toteaa: "Meidän on ongittava esiin tarvitsemamme ihmiset."

Työn kuvaus – konsepteista todellisuutta

Keskukseen palkatuilla työntekijöillä tulee olemaan olennainen asema huipputekniikan kehittämisessä Euroopassa. Samalla kun yliopistot kehittävät konsepteja, Centre for NanoHealth -keskus toimii teorian ja massatuotannon välisenä nivelenä. Keskuksen tehtävänä on käsitellä teoreettisesti kehitettyjä ideoita ja muuntaa ne tuotteeksi. Yritykset voivat sitten siirtää keskuksessa testatun ja hyväksytyt konseptit massatuotantoon.

Clappolen tiimi tutkii myös vähän energiaa kuluttavaa valaistusta yhdessä Eindhovenissa sijaitsevan Holst-instituutin kanssa. Hanke perustettiin EU:n seitsemän tutkimuksen puiteohjelman kehyksessä, ja se käsittää yhteistyön Philipsin kanssa elektroniikka-alan polymeeripohjaisesta painatuksesta piin vaihtoehtona. "Yksi todella kiinnostava kehitysaskel on mahdollisuus polymeerielektroniikan sisällyttämisestä lääketieteeseen", hän selittää.

Clappolen mielestä yhteistyö valmistajien kanssa kannattaa, koska silloin voidaan tarkastella kehittyneitä teknologisia teorioita jakamalla tietotaitoa tutkimuslaitosten välillä.

"Tässä kaikessa on kyse siitä, että kehitämme jotain yhdistämällä asiantuntemusta ja viemme sitten teknologian ulos laboratorioista yrityksiin, jotka voivat siirtää teknologian tuotantoon", hän selittää.

HYÖDYLLISTÄ VIESTINTÄÄ

Hyödyllistä viestintää

Ilmastonmuutoskysymys on sisällytetty EU:n aluepolitiikan kaikkiin näkökohtiin. Se on avainasemassa siinä, miten ohjelmat toimivat ja viestivät keskenään. Moniin verkkoihin ja ohjelmiin sisältyy aluepolitiikan erilaisia näkökohtia, joilla autetaan kansalaisia yhdistämään asiantuntemuksensa ja luomaan yhteisen perustan erityyppisille sijoituksille. Tässä Panoran numerossa tarkastelemme ESPON-, URBACT- ja INTERREG-aloitteita.

Euroopan aluesuunnittelun seurantakeskus (ESPON, European Spatial Planning Observation Network)

ESPON käsittelee ilmastonmuutosta kolmesta avainnäkökulmasta. Se seuraa ilmastonmuutoksen vaikutusta EU:n erityyppisiin maisemiin, varmistaa ilmastonmuutoksen sisällyttämisen poliittisiin päätöksiin ja tukee uusiutuvia energialähteitä koskevia hankkeita.

”Ilmastonmuutos on olennainen osa ESPON 2013 -ohjelmaa. Se on globaali suuntaus, joka vaikuttaa koko Euroopan aluekehitykseen”, toteaa ESPONin koordinaattorin johtaja Peter Mehlby. ”Tarkastelemme ilmastonmuutoshankkeessamme

läheisesti ilmaston vaikutusta alueelliseen kilpailukykyyn ja koheesioon erityyppisillä alueilla sekä koko Euroopassa”.

Kaupunkien tulevia toimia käsittelevä tutkimus (FOCI, Future Orientation for Cities)

EAKR:n rahoitus: 748 000 euroa

Kokonaisbudjetti: 999 000 euroa

Kesto: Syyskuu 2008–syyskuu 2010

ESPON tarkastelee tässä tutkimuksessa suurkaupunkien ja taajamien kehitystä ja sen vaikutusta ympäristöön. Laajat kaupunkialueet ovat talouskaskun ydin. Onkin tärkeää, että ne saavuttavat monet työpaikoja ja elintason parantamista koskevat Lissabonin strategian päämäärät. Samalla ne otetaan tarkemmin huomioon kestävyyttä koskeissa täytäntöönpanotoimissa, kuten kestäviä kaupunkeja koskevassa Leipzigin peruskirjassa.

RegEnergy

Faktoja ja lukuja:

- EAKR:n tuki: 831 000 euroa
 - Kokonaisbudjetti: 1,2 miljoonaa euroa
- Huhtikuu 2005–syyskuu 2007

Eurooppalaisissa lämmitysjärjestelmissä on selvästi parantamisen varaa. Lämmityksen ja jäähdytyksen kysyntä kasvaa jatkuvasti ilmastotekijöiden ja korkeampien elintaso-odotusten vuoksi. Tämä kysyntä nostaa kuitenkin myös tärkeimpien hankintojemme kustannuksia ja rasittaa ympäristöä.

RegioStars-ohjelman loppukilpailuun vuonna 2009 selvinnyt RegEnergy-hanke auttaa kaikkia lämmityssektorin toimijoita hyötymään EU:ta koskevista innovatiivisista ideoista ja uudesta tekniikasta. Hanke koostuu tietoverkostosta, joka tuo yhteen 18 kumppania 11 maasta uusiutuvien energialähteiden turvallisen toimituksen edistämiseksi sekä samalla energiantoimitusta ja -käyttöä koskevien alueellisten erojen kaventamiseksi.

Hankkeen päätavoitteet ovat seuraavat:

- Luoda lämmityksen ja jäähdytyksen alalla edelläkävijöinä toimivien alueiden verkosto.
- Levittää hyvien käytäntöjen toimia ja tietoa saatavalla olevasta rahoituksesta sekä tukea hankkeen soveltamista muilla alueilla.
- Määrittää innovatiivisia, kunnallisia testitapauksia ja mallipolitiikoita, joiden tavoitteena on lämmityssektorin kestävä uudistaminen.

Hankkeen kohdeyleisönä ovat kunnalliset ja alueelliset päätöksentekijät ja suunnittelijat, alueelliset ja kunnalliset energialaitokset ja -yritykset, alueelliset kehitysviranomaiset ja -virastot sekä tahot, jotka voivat toteuttaa toimia muualla, kuten kunnalliset ja alueelliset yhdistykset.

Yksi hankkeen merkittävimmistä edistysaskeleista on Internet-välineen, reg-energy.orgin, kehittäminen kunnallisille ja alueellisille päätöksentekijöille politiikkaa ja rahoitusta koskevien hyvien käytäntöjen esimerkkien löytämiseksi sekä hyvien käytäntöjen kehittämiseksi kestävien lämmitys- ja jäähdytyshankkeiden toteuttamiseksi käytännössä alueilla ja yhteisöissä.

FOCI-tutkimuksessa tarkastellaan kaupunkien keskustojen kehityksen ympäristövaikutusta, mutta myös kaupunkien taajamien kasvua ja sen aiheuttamia haasteita. Aikaisempien vuosien kaupunkiasutuksen leviämisestä saatuun kokemukseen yhdistetään uusia kestävyttä koskevia käsitteitä taloudelle ja ympäristölle suosiollisen kaupunkikehityksen edistämiseksi.

ReRISK

EAKR:n rahoitus: 524 000 euroa

Kokonaisbudjetti: 700 000 euroa

Kesto: Heinäkuu 2008–heinäkuu 2010

Tässä kaksivuotisessa tutkimuksessa keskitytään uusiutuvien energialähteiden uusiin kehittämismahdollisuuksiin. Tutkimuksessa otetaan huomioon nykyinen energianhinnan nousu ja mahdollinen energiaköyhyys. Siihen sisällytetään myös EU:n ministereiden vuoden 2007 alueellisen toimintasuunnitelman kestävyystavoitteet. Tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa perusteltuja ja tasapainoisia todisteita kohoavien polttoainekustannusten alueellisesta vaikutuksesta ja siitä, miten se vuorostaan vaikuttaa Euroopan alueiden kilpailukykyyn ja koheesioon pitkällä aikavälillä.

URBACT

URBACT-hankeella pyritään varmistamaan kaupunkikehityksen alalla, että hankkeen johtavat yhteistyökumppanit voivat viestiä ja vaihtaa tietoja soveltaessaan innovatiivisia ajatuksiaan omiin erikoishankkeisiinsa.

Itse työstä vastaavat EU:n rahoitusta saavat kaupungit, ja paikalliset yhteisöt ja yritykset asettavat hankkeen painopistealueet. URBACT toimii hankkeen yläportaana rahoittamalla 28:aa verkostoa, jotka luovat viestintämahdollisuuksia 181 kaupungin ja 5 000 osallistujan välillä kaikkialla EU:ssa sekä Norjassa ja Sveitsissä. Jokainen verkosto kattaa taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöllisiä aiheita, ja niiden johdosta vastaa johtava kumppaniorganisaatio ja johtava asiantuntija.

INTERREG IVC

EAKR:n budjetti: 321 miljoonaa euroa

INTERREG-ohjelmilla pyritään edelleen alueiden ja jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön osana EU:n sitoumusta saavuttaa lisäarvoa veronmaksajille. Tässä erityisohjelmassa keskitytään innovaatioon ja ympäristöön vuosina 2007–2013. Se liittyy tiivistä kestävästä kasvusta, innovaatiota ja työllisyyttä koskeviin EU:n painopistealueisiin, jotka tunnetaan myös uudistettuna Lissabonin strategiana. Ohjelmassa on vaihdettu muun muassa asiantuntemusta, kun taas toisissa tapauksissa kokemattomat alueet ovat voineet toimia yhteistyössä kehittyneempien alueiden kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on ennen kaikkea edistää parhaita käytäntöjä tärkeimpien kehitysohjelmien hallinnossa. "Koska ilmastonmuutoksen vaikutukset eivät jää

rajoille, alueiden välinen yhteistyö voi tuoda selvästikin lisäarvoa", toteaa INTERREG IVC -ohjelman johtaja Michel Lamblin. "Alueet voivat vaihtaa kokemuksia, hyödyntää muualla saatua kokemusta ja pohtia omalle alueelle sopivimpia vastauksia. Ohjelmaan osallistuvat alueet säästävät näin ilmiselvästi sekä aikaa että rahaa".

INTERREG IVC -hankkeille ovat ominaisia kaksi laajaa aihe-alueita: ensinnäkin innovaatiota ja tietotaloutta koskevat hankkeet ja toiseksi ympäristön- ja riskinsuojelua koskevat hankkeet. Tässä toisessa hankeryhmässä tarkastellaan monia perustavia kysymyksiä, kuten viimeisintä metsänhoitoa ja uusiutuvia energialähteitä.

FUTUREforest

Metsillä on olennainen asema ympäristön tasapainon säilyttämisessä, ja ne voivat olla myös avain moniin parannuksiin. FUTUREforest-hanke tuo yhteen kahdeksan alueen metsänhoidon hallintaviranomaiset tietojen jakamiseksi monista käytännön kysymyksistä. Näitä ovat muun muassa biodiversiteetin laajentaminen, vesitasapainon ja maaperän rakenteen parantaminen sekä metsätuotteista saadun tuoton lisääminen. Yhteistyö edistää hyvien käytäntöjen jakamista ja ohjaa strategisesti tulevia poliittisia päätöksiä. Tähän hankkeeseen on varattu yhteensä 1,9 miljoonaa euroa (joista EAKR:n rahoitusosuus on 1,5 miljoonaa euroa) kolmeksi vuodeksi.

RegioClima

Ilmastonmuutos on väistämätön halusimme sitä tai emme, ja RegioClima-hankkeessa pyritään vastaamaan tähän haasteeseen löytämällä keinot näihin muutoksiin sopeutumiseksi. Vähän alle 2 miljoonaa euroa (EAKR 1,6 miljoonaa euroa) on varattu tämän hankkeen kahdeksalle kumppanille. Ne pyrkivät määrittämään, miten pystymme parhaiten sopeutumaan ilmastonmuutokseen ja harkitsemaan uusia näkökulmia alueellisiin kehitysohjelmiin.

EDELLINEN NUMERO

Panoraman edellisessä numerossa käsiteltiin Baltianmeren aluetta koskevaa EU:n strategiaa. Baltianmeren alue käsittää 8 000 km rannikkoa, joka on jakautunut kahdeksan EU:n jäsenvaltion kesken ja jonka tila huononee koko ajan. Komissio hyväksyi kesäkuussa 2009 Baltianmeren aluetta koskevan EU:n strategian, jossa pyritään tekemään tästä Euroopan ainutlaatuisesta osasta ympäristöllisesti kestävä, vauras, helppopääsyinen, houkutteleva ja turvallinen. Strategia on myös tärkeä ensimmäinen askel kohti yhtenäisen meripolitiikan alueellista täytäntöönpanoa. Vaikka strategialla ei ole omaa rahoitusta, EU:n aluepolitiikasta ja muusta EU:n rahoituksesta on varattu yli 44 miljardia euroa Baltian alueelle vuosina 2007–2013. Uusilla hankkeilla koordinoidaan alalla toimivien monien ihmisten ja organisaatioiden työtä. Hankkeet koskettavat alueen monia jokapäiväisiä näkökohtia. Niillä pyritään esimerkiksi vähentämään meren korkeaa saastumisastetta, parantamaan liikennejärjestelmiä ja energiaverkkoja sekä vahvistamaan tärkeimpien meri- ja maahätäpalvelujen antamaa suojaa. Baltianmeren aluetta koskeva EU:n strategia on lähetetty parlamentille ja neuvostolle keskustelua ja sopimusta varten. http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/baltic/index_en.htm

SEURAAVA NUMERO

Seuraavassa numerossa käsitellään EU:n aluepolitiikkaa koskevaa viestintää: politiikan avoimuuden ja näkyvyyden lisääminen on ollut vuosia 2007–2013 koskevan koheesiopolitiikan uudistuksen avaintekijä. Esittelemme Panoraman seuraavassa numerossa onnistuneita esimerkkejä viestintätoimista EU:n 271 alueella. Seuraavassa numerossa tarkastellaan muun muassa sitä, miten pienestä budjetista voidaan viestiä onnistuneesti ja hyödyntää parhaiten uusimpia tiedotusvälineitä, mitkä ovat viestintävaatimukset ja miksi tehokas viestintä on niin tärkeää aluepolitiikassa. Kaksi aluetoimittajaa kertovat, millaista tietoa he tarvitsevat viestintään. Tiukasta budjetista vastaava ohjelman tiedotusviranomaisen kertoo myös siitä, miten tiedotusvälineet saadaan kiinnostumaan alasta.

Kirjoita osoitteeseen regio-panorama@ec.europa.eu ja kerro meille onnistuneimmasta viestintätoimestasi tai vaikka siitä, mitkä aluepolitiikan osatekijät vaativat huomiotasi tällä hetkellä.

PÄIVÄMÄÄRÄ	TAPAHTUMA	PAIKKA
01.10.2009	Konferenssi "Miten koheesiopolitiikka tukee maaseutukehitystä?" http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_en.cfm	Bryssel (Belgia)
05.–08.10.2009	Avoimet päivät – Alueiden ja kaupunkien eurooppalainen viikko: Gloaalit haasteet, eurooppalaiset vastaukset http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2009/	Bryssel (Belgia)
15.10.2009	Puheenjohtajamaan Ruotsin alaisuudessa järjestettävä konferenssi "Ympäristö, ilmastonmuutos ja turvallisuus – Haasteisiin vastaaminen" http://www.se2009.eu/en/meetings_news/2009/10/15/conference_on_environment_climate_change_and_security	Tukholma (Ruotsi)
15.10.2009	Työpaja "Paikallisen tason koheesiopolitiikka, innovaatio ja Baltianmeren strategia" http://www.in.ee/	Tallinna (Viro)
15.–16.10.2009	Kansainvälinen konferenssi "Alppien ekologinen verkosto – vastaus biodiversiteetin säilyttävään ilmastonmuutokseen?" http://www.alparc.org/event-calendar/events-of-alparc	Berchtesgaden (Saksa)
27.–29.10.2009	Kansainvälinen symposiumi "Sopeutumisstrategiat Euroopan alueiden ilmastonmuutokseen" http://www.regional-climate.eu/	Düsseldorf (Saksa)
30.10.2009	Työpaja "Kasvua ja kilpailukykyä uusiutuvien energialähteiden ansiosta" http://www.pohjois-savo.fi/	Kuopio (Suomi)
30.10.– 1.12.2009	Konferenssi "Uudet koheesiopolitiikan arviointimenetelmät: Vastuullisuuden ja oppimisen edistäminen" http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/evaluation2009/index_en.htm	Varsova (Puola)
7.–18.12.2009	Ilmastonmuutosta käsittelevä Yhdistyneiden Kansakuntien konferenssi (COP15) http://en.cop15.dk/ http://unfccc.int/	Kööpenhamina (Tanska)
10.–12.12.2009	Ruotsin puheenjohtajakaudella järjestettävä aluepolitiikkaa ja -kehitystä koskeva konferenssi http://www.se2009.eu/kiruna10december	Kiiruna (Ruotsi)
21.–22.5.2010	Talousmuutoskonferenssin vuotuiset alueet ja RegioStars-palkinnot 2010 http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm	Bryssel (Belgia)

Lisää tietoa tärkeistä aluepoliittisista tapahtumista löydät verkkosivustolta:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_en.cfm

KERRO MIELIPITEESI

Panorama vastaanottaa mielellään kommentteja ja kysymyksiä. Seuraavassa numerossa käsitellään aluepolitiikkaa koskevaa viestintää.

Kerro meille mielipiteesi: tiedotusta koskevat saavutuksesi, tehokkaat viestintävälineet tai jopa vähemmän onnistuneet hankkeet sekä kohtaamasi vaikeudet, kun olet yrittänyt tehdä yhteisrahoitteisista hankkeista näkyviä. Valitsemme näiden joukosta ne kommentit ja kysymykset, jotka esitetään alaan perehtyneille asiantuntijoille uudessa Vianmääritys-osiossamme. Vaihtoehtoisesti voit kertoa meille, mitkä aluepolitiikan näkökohdat vaativat huomiotasi juuri tällä hetkellä. Jos sinulla on siis jotain sanottavaa, sano se nyt. Ota meihin yhteyttä, ja esitä kysymyksiä tai mielipiteesi tästä tai mistä tahansa muusta aluepolitiikan aiheesta osoitteessa:

regio-panorama@ec.europa.eu

KN-LR-09-031-FI-C

ISSN 1725-8162

© Euroopan yhteisö, 2009
Jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Painettu Belgiassa

EUROOPAN UNIONIN JULKAISUTOIMISTO
L-2985 Luxembourg

Euroopan komissio, Aluepolitiikan pääosasto

Yksikkö B.1. – Viestintä, tiedotus, suhteet kolmansiin maihin
Raphaël Goulet
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brussels
Faksi: (32-2) 29-66003
Sähköposti: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

■ Julkaisutoimisto